T.C.
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

İLKOKULLARDA ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTAPLARININ KALDIRILMASININ ÖĞRETMENLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Samet HAMLI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Adem ÇİLEK

Çankırı-2022

T.C.
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

İLKOKULLARDA ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTAPLARININ KALDIRILMASININ ÖĞRETMENLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Samet HAMLI

ORCID: 0000-0001-5430-3726

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Adem ÇİLEK

Çankırı-2022

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ i
TEZ KABUL VE ONAY ii
ÖNSÖZ iii
ÖZET iv
ABSTRACT v
KISALTMALAR vi
TABLO LİSTESİ vii
ŞEKİL LİSTESİ viii

1.GİRİŞ 1
1.1. Konu 1
1.2. Önem 3
1.3. Amaç 5
1.4. Varsayımlar 7
1.5. Sınırlılıklar 7

2.KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 8
2.1. Yapılandırmacı Yaklaşım 8
2.2. Öğretim Materyalleri 10
2.3. Ders Kitabı 11
2.4. Öğretmen Kılavuz Kitabı 13

3.YÖNTEM 18
3.1. Araştırmanın Modeli 18
3.2. Çalışma Grubu 18
3.3. Veri Toplama Aracı 20
3.4. Verilerin Toplanması 21
3.5. Verilerin Analizi 21

4.BULGULAR 23
4.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Yönelik Bulgular . **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
4.2. Kılavuz Kitapların Öğretmenlere Yeniden Dağıtılmasının Gerekliliği Hakkındaki Görüşler 23
4.3. Kılavuz Kitapların İçeriğinin Akıcılığı ve Anlaşılırlığı Hakkındaki Görüşler 26
4.4. Kılavuz Kitapların Zaman Açısından Etkileri İle İlgili Görüşler 30
4.5. Kılavuz Kitaplar Olduğunda Günlük Plan Hazırlanmasına Duyulan 33
4.6. Kılavuz Kitapların Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Yapılmasına Etkisi ... 36
4.7. Kılavuz Kitapların Z Kuşağının İhtiyaçlarını Karşılaması Hakkındaki 40
4.8. Kılavuz Kitapların Yeni Atanan Öğretmenler Açısından Önemi Hakkındaki Görüşler 44

5.SONUÇ VE ÖNERİLER 48
5.1. Sonuçlar 48
5.1.1. Kılavuz Kitapların Öğretmenlere Yeniden Dağıtılmasının Gerekliliği Hakkındaki Sonuçlar 48

5.1.2. Kılavuz Kitapların İçeriğinin Akıcılığı ve Anlaşılırlığı Hakkındaki Sonuçlar 48
5.1.3. Kılavuz Kitapların Zaman Açısından Etkileri İle İlgili Sonuçlar 49
5.1.4. Kılavuz Kitaplar Olduğunda Günlük Plan Hazırlanmasına Duyulan 50
İhtiyaca Yönelik Sonuçlar 50
5.1.5. Kılavuz Kitapların Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Yapılmasına Etkisi.. Hakkındaki Sonuçlar..... 50
5.1.6. Kılavuz Kitapların Z Kuşağının İhtiyaçlarını Karşılaması Hakkındaki Sonuçlar 50
5.1.7. Kılavuz Kitapların Yeni Atanan Öğretmenler Açısından Önemi Hakkındaki Sonuçlar..... 51
5.2. Öneriler 52
KAYNAKÇA 53
EKLER..... 59
ÖZGEÇMİŞ..... 66

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım *İlkokullarda Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Kaldırılmasının Öğretmenlere Göre Değerlendirilmesi* adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlanmasına kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

24 / 08 / 2022

Samet HAMLI

TEZ KABUL VE ONAY

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Samet HAMLI tarafından hazırlanan *İlkokullarda Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Kaldırılmasının Öğretmenlere Göre Değerlendirilmesi* başlıklı bu çalışma, *24/08/2022* tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda *oybirliğiyle* başarılı bulunarak jürimiz tarafından *Eğitim Bilimleri* Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ (Unvanı, Adı ve Soyadı)

Danışman	: Dr. Öğr. Üyesi Adem ÇİLEK	İmza: ……..
Üye	: Prof. Dr. Hasan COŞKUN	İmza: ……..
Üye	: Doç. Dr. Esra TÖRE	İmza: ……..

ONAY

Bu Tez, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun ……/…./2022 tarih ve …… sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Coşkun POLAT

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma "İlkokullarda öğretmen kılavuz kitaplarının kaldırılmasının öğretmenlere göre değerlendirilmesi" ismini taşımaktadır.

Bir dönem boyunca değerli vaktini geç saatlere kadar hiç esirgemeden beni bilgilendirmek için harcayan, sorduğum tüm soruları en kısa sürede cevaplandırıp çalışmalarımda geri dönütler veren, sadece akademik bilgileri ile değil farklı bakış açıları ve olaylara yaklaşımları ve bilgi paylaşıldıkça çoğalır ilkesi ile hareket edip; engin bilgilerini esirgemeyen Danışman Hocam Sayın *Dr. Öğr. Üyesi Adem ÇİLEK*'e sonsuz şükranlarımı sunarım. Değerli fikir ve görüşlerini paylaşarak çalışmama katkı sağlayan Sayın *Prof. Dr. Hasan COŞKUN, Doç. Dr. Özlem Yeşim ÖZBEK, Doç. Dr. Behsat SAVAŞ, Doç. Dr. Esra TÖRE, Dr. Öğr. Ü. Filiz BEZCİ BİRCAN, Dr. Öğr. Üyesi Süheyla BOZKURT* Hocalarıma ve eğitim hayatım boyunca yetişmemde katkısı olan tüm hocalarıma teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Bu çalışmayı, araştırmam boyunca yanımda olan, benden desteğini esirgemeyen eşim *Duygu HAMLI'* ya, hayatı daha anlamlı kılan oğlum *Muhammed HAMLI* ve kızım *Elif HAMLI'* ya, desteğinden dolayı kardeşim *Seda HAMLI'* ya, bugünlere gelmemde büyük emekleri ve ödenmez hakları olan babam *Fahri HAMLI* ve annem *Ferhan HAMLI'* ya adıyorum.

İyi ki varsınız…

Samet HAMLI

ÖZET

Tezin Başlığı	**:** İlkokullarda Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Kaldırılmasının Öğretmenlere Göre Değerlendirilmesi
Tezin Yazarı	**:** Samet HAMLI
Danışman	**:** Dr. Öğr. Üyesi Adem ÇİLEK
Anabilim Dalı	**:** Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Bilim Dalı	**:** Yüksek Lisans
Kabul Tarihi	**:** 24/08/2022

Bilim ve teknolojinin hızla gelişmesinden eğitim sistemi de etkilenmektedir. Çağın gereksinimlerini karşılayabilecek bireyler yetiştirmek için Türkiye'de de 2005-2006 eğitim öğretim yılından itibaren yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan yeni program kullanılmaya başlanmıştır (Güneş, 2009). Yenilenen program ile birlikte Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), okullara öğretmen kılavuz kitapları göndermiştir. Kılavuz kitaplar ile ilgili araştırmalar ve tartışmalar sürerken MEB ilkokullarda öğretmenlere kılavuz kitap gönderme uygulamasına son vermiştir.

Öğretmenler programın ve kılavuz kitapların uygulayıcılarıdır. Öğretmenlerin düşünceleri, kılavuz kitapların dağıtıldığı ve dağıtılmadığı durumlardaki ortaya çıkan avantajlı ve dezavantajlı durumların belirlenmesinde önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı ilkokullarda öğretmen kılavuz kitapların dağıtımının durdurulmasının sınıf öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmesidir.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Görüşmelerde öğretmenlere; kılavuz kitapların dağıtılmaya devam edilip edilmemesiyle, dilinin akıcı ve anlaşılırlığı, zaman açısından etkileri, kullanırken günlük plan ihtiyaç durumu, çalışma kitabındaki çalışmaların yapılmasına etkileri, Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılama durumu, yeni atanan öğretmenler açısından önemi ile ilgili düşünceleri sorulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu Çankırı merkez ilçedeki devlet okullarında görev yapan 31 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Verilerin analizinde içerik analizi ve betimsel analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda katılımcıların büyük çoğunluğunun kılavuz kitapları gerekli, çok az sayıda katılımcının ise gereksiz gördüğü; büyük çoğunluğunun kılavuz kitapların akıcı ve anlaşılır bir dilinin olduğu, çok az sayıda katılımcının geliştirilmesi gerektiğini düşündüğü; tamamına yakınının kılavuz kitapların zaman yönünden tasarruf sağladığını düşünürken çok az sayıda katılımcının zaman yönünden etkisinin olmadığını, tamamına yakınının günlük plana ihtiyaç duymamasına karşın çok az sayıda öğretmenin günlük planlarını hazırladıkları, büyük çoğunluğun kılavuz kitapların çalışma kitabındaki çalışmaların yapılmasına etkisinin olmadığını, az sayıda katılımcının ise olumlu katkısının olduğunu düşündüğü; yarısından fazlasının Z kuşağının ihtiyaçlarını karşıladığını veya kısmen karşıladığını düşünürken yarısına yakınının karşılamadığını düşündüğü, büyük çoğunluğunun yeni atanan öğretmenler için önemli olduğunu düşünürken, az sayıda öğretmenin ise önemsiz olduğunu düşündükleri sonuçlarına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Kılavuz Kitabı, İlkokul, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Görüşleri.

ABSTRACT

Thesis Title : Evaluation of the Removal of Teacher's Guide Books in Primary Schools According to Teachers
Author : Samet HAMLI
Supervisor : Asst. Prof. Dr. Adem ÇİLEK
Department : Department of Educational Sciences
ThesisType : Master's Thesis
Date : 24/08/2022

The education system is also affected by the rapid development of science and technology. In order to train individuals who can meet the requirements of the age, a new program prepared according to the constructivist approach has been started to be used in Turkey since the 2005-2006 academic year (Güneş, 2009). Together with the renewed program, the Ministry of National Education has sent teacher's guide books to schools. While research and discussions on guidebooks are ongoing, the Ministry of National Education has put an end to the practice of sending guidebooks to teachers in primary schools.

Teachers are practitioners of the program and guidebooks. The thoughts of teachers are important in determining the advantageous and disadvantageous situations that arise in situations where guidebooks are distributed and not distributed. The aim of this study is to evaluate the suspension of the distribution of teacher's guide books in primary schools according to the opinions of classroom teachers.

Case study, one of the qualitative research methods, was used in the research. The research data were obtained by semi-structured interview form. During the interviews, teachers were asked about their thoughts on whether the guidebooks should continue to be distributed, the fluency and comprehensibility of the language, the impact on time, the need for a daily plan when using it, the impact on the work in the workbook, the need to meet the needs of generation Z, the importance of newly appointed teachers. The working group of the research consists of 31 classroom teachers working in public schools in Çankırı central district. Content analysis and descriptive analysis were used in the analysis of the data.

As a result of the research, the vast majority of participants consider guidebooks necessary, and very few participants consider them unnecessary; the vast majority of guidebooks have a fluent and understandable language, and very few participants think that they need to be improved; while almost all of them think that guidebooks save time, very few participants have no effect on time, although almost all of them do not need a daily plan, very few teachers prepare their daily plans, the vast majority think that guidebooks have no effect on the work in the workbook, and a small number of participants think that they have a positive contribution; It was concluded that more than half of them think that they meet or partially meet the needs of generation Z, while close to half think that they do not meet, while the vast majority think that they are important for newly appointed teachers, and a small number of teachers think that they are unimportant.

Keywords: Teacher's Guide Book, Primary School, Classroom Teacher, Teachers' Views.

KISALTMALAR

Bkz.	Bakınız
EBA	Eğitim Bilişim Ağı
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
s.	Sayfa
vd.	Ve diğerleri
CD	Compact Disk

TABLO LİSTESİ

Tablo No : **Sayfa**

Tablo 3.1: Bireysel görüşmeye katılan katılımcıların demografik özellikleri 19

Tablo 3.2: Zümreler bazında görüşülen katılımcıların demografik özellikleri 19

Tablo 4.1: Kılavuz kitapların yeniden dağıtılması hakkındaki görüşler 23

Tablo 4.2: Kılavuz kitapların içeriğinin akıcılığı ve anlaşılırlığı hakkındaki görüşler 27

Tablo 4.3: Kılavuz kitapların zaman açısından etkileri ile ilgili görüşler..... 30

Tablo 4.4: Kılavuz kitaplar olduğunda günlük plan hazırlanmasına duyulan ihtiyaca yönelik görüşler..... 34

Tablo 4.5: Kılavuz kitapların çalışma kitabındaki etkinliklerin yapılmasına etkisi hakkındaki görüşler..... 37

Tablo 4.6: Kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılaması hakkındaki görüşler..... 40

Tablo 4.7: Kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısından önemi hakkındaki görüşler..... 44

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil No : **Sayfa**

Şekil 4. 1: Zümreler bazında kılavuz kitapların yeniden dağıtılması hakkındaki görüşler..... 26

Şekil 4. 2: Zümreler bazında kılavuz kitapların akıcı ve anlaşılırlığı hakkındaki görüşler..... 29

Şekil 4. 3: Zümreler bazında kılavuz kitapların zaman açısından etkileri ile ilgili görüşler..... 33

Şekil 4. 4: Zümreler bazında kılavuz kitaplar olduğunda günlük plan hazırlanmasına duyulan ihtiyaca yönelik görüşler..... 36

Şekil 4. 5: Zümreler bazında kılavuz kitapların çalışma kitabındaki etkinliklerin yapılmasına etkisi hakkındaki görüşler..... 39

Şekil 4. 6 : Kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılaması hakkındaki görüşler..... 43

Şekil 4. 7: Kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısından önemi hakkındaki görüşler..... 47

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırma ile ilgili problem durumuna, araştırmanın amacına, önemine, araştırmadaki varsayımlara, sınırlılıklara ve araştırma ile ilgili bazı tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Konu

Bilim ve teknoloji hızla gelişmektedir. Bu hızlı gelişim beraberinde birçok değişimi getirmektedir. Bireylerin ve toplumların çağa uyum sağlayabilmesi için bilgiye nasıl ulaşılacağını, bilginin nasıl kullanılacağını ve bilginin nasıl üretileceğini bilmesi gerekmektedir. Bilgi ile ilgili bu becerilerin elde edilmesi, geliştirilmesi ve hayat boyu bu becerilerin geliştirilerek kümülatif bir şekilde sürdürülmesi ise eğitim ile mümkündür. Günümüzdeki gelişmelerden en çok etkilenen alanlardan biri eğitimdir. Çağın gereksinimlerini karşılayabilecek bu becerilere sahip bireylerin yetişmesi için geleneksel eğitim yaklaşımları yetersiz kalmaktadır. Geleneksel eğitim yaklaşımlarının yerine yapılandırmacı yaklaşım, çoklu zekâ kuramı ve öğrenciyi merkeze alan eğitim anlayışı çağın gereksinimlerinin kazandırılmasında daha etkili olmaktadır (Bircan ve Gökbulut, 2014).

Eğitim bir süreçtir. Bir toplumun gelişmişliğini genellikle o toplumdaki bireylerin nitelikli eğitim düzeyleri belirlemektedir. Bilim ve teknolojideki gelişmeler gereksinimleri de değiştirmekte ve geliştirmektedir. Çağın gereksinimlerini karşılayabilecek bireylerin yetişmesi için eğitimde zaman zaman reformlar yapılmaktadır. Türkiye'de eğitim sisteminde 1926, 1936, 1948, 1968, 1997 ve 2004 yıllarında kapsamlı değişiklikler yapılmıştır. Köklü değişiklik olarak incelendiğinde Cumhuriyetten sonra altı farklı değişiklik yapılmış ve uygulanmıştır (Akyüz, 2012). Eğitim sistemlerinde yapılan bu değişiklikler ile eğitim sistemlerinde ve öğretim programlarında benimsenen yaklaşımlarda değişmekte ve çağın gereksinimlerine ve ortaya çıkan yeni yaklaşımlara göre güncellenmektedir. Türkiye'de gelişmeleri ve yenilikleri takip ederek, kırktan fazla ülkenin kullanmaya başladığı yapılandırmacı

yaklaşımı kullanmaya başlamıştır (Güneş, 2009). Türkiye'de 2004 2005 eğitim öğretim yılında yapılandırmacı yaklaşımın benimsendiği eğitim programı ile ilgili pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulamanın ardından ilköğretim programında köklü değişiklikler yapılmış ve program yapılandırmacı yaklaşıma göre düzenlenmiştir. Yenilenen ilköğretim programı bir sonraki eğitim öğretim yılında tüm Türkiye'de uygulanmaya başlamıştır. Yapılan değişiklikler ile çağın gereksinimlerini karşılayabilecek bilgi ve becerilere sahip bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmiştir. Bireylerin nitelikli olarak yetişmesi ise devletleri bilim ve teknolojide ileri seviyelere taşıyabilmekte, böylece devletler dünya devletleri arasında yön verici, öncü ve güçlü devletler konumuna gelebilmektedir.

Günümüzde donanımlı bireyler yetiştirebilmek için benimsenen yapılandırmacı yaklaşımın, geleneksel yaklaşımdan farklarından bir tanesi de öğrencilerin aktif ve ön planda olmasıdır. "Her ne kadar öğrenciler yapılandırmacı yaklaşımda aktif rol oynasa da öğretmenlerin de bu süreçte önemli görevleri vardır" (Vernette ve Foote, 2001; akt. Yurtbakan ve Cerrah Özsevgeç, 2019, s. 129). Bu yaklaşımda öğrencilerin etkin katılımlarının olması, yaparak yaşayarak öğrenmeleri ise öğretmenlerin süreçte pasif duruma geldiği anlamına gelmemektedir. Öğretmenler eğitim öğretimin en önemli unsurlarından biridir. Öğretmen bu süreçte pasif değil aksine öğrenme ortamını düzenleyici, bilgiye ulaşılmasında ise bir rehber ve yönlendiricidir. Bu süreçte birçok görevi vardır. Ancak öğretmen bilgiyi aktaran değil, yeni bilgilerin oluşturulmasında bir rehberdir.

Teknolojide gelişmelere paralel olarak eğitim teknolojisi de hızla ilerlemektedir. Ancak tüm ilerlemelere rağmen öğretim materyalleri arasında kitaplar yerini korumaktadır. Ders kitabı, kaynak kitap, elektronik kitap, öğrenci çalışma kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve el kitapçığı gibi birçok kitap çeşidi bulunmaktadır. Kitaplar öğretim sürecinde öğretmenlerin gücüne ve sistematik çalışmasına olumlu katkı sağlamaktadır (Genç ve diğerleri, 2014). 2003-2004 yılında ders kitapları MEB' in kararıyla ilk kez ilkokul ve ortaokul öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılmıştır (Şahin, 2010). 2005-2006 yılında ise yapılandırmacılığa uygun olarak hazırlanan ders kitapları, öğrenci çalışma kitapları ve öğretmen kılavuz kitapları 3'lü set halinde dağıtılmıştır. MEB (2015), kılavuz kitapları; eğitim ve öğretim

programlarının kazanımları doğrultusunda ders kitaplarının daha verimli olmasını sağlayan etkinlik, alıştırma, örnekler, konu, tema, konuları içeren ve kazanımlar ile ilgili internet ve okuma kaynakları belirten, öğretmenlere rehberlik etmesi amacıyla hazırlanan basılı ya da PDF biçiminde eserler olarak tanımlanmaktadır. Yenilenen programın kullanılmaya başlanılması ile birlikte sistemin başarılı bir şekilde uygulanması için öğretmenlere yeni sistemi tanıtım çalışmaları kapsamında hizmet içi eğitimler verilmiştir. Kılavuz kitaplar ve yapılandırmacı yaklaşımı ve yeni sistemi tanıtıcı CD'ler dağıtılmıştır (Ayvacı ve Er-Nas, 2009).

Kılavuz kitaplardaki amaçlardan bir tanesi de yıllardır öğretmen merkezli etkinliklerin kullanılmasının alışkanlık haline gelebileceğinden bu alışkanlığın önlenmesini hedeflemektedir. Çünkü yapılandırmacı yaklaşım öğrenci merkezlidir. Derslerde buna göre planlanmalı ve işlenmelidir. Kılavuz kitapların öğretmenler tarafından kullanılması öğretmenlerin alıştıkları yöntemlerin dışındaki yeni uygulamalarda yol gösterici olması ve öğretmen merkezli eğitim yerine öğrenci merkezli etkinliklerin, öğretimin uygulanması açısından önemlidir. (Uluçınar Sağır, 2017). Kılavuz kitaplar öğretmenlerin ders işlerken yararlanabilecekleri etkinlikleri, etkinlikler ve dersler için önerilen süreyi, uygulanacak yöntem teknikleri, planları, kaynakları içermektedir (Karakuş, 2010).

Türkiye'de 2005-2006 eğitim öğretim yılı ile kılavuz kitabı uygulaması başlamıştır. Birçok derse ait birbiri ile ilişkili ders, öğrenci çalışma ve öğretmen kılavuz kitapları kullanılmaya başlanmıştır. Kılavuz kitap kullanmasının ortaya çıkardığı olumlu ve olumsuz durumlar ile ilgili tartışmalar sürerken MEB 2018-2019 eğitim öğretim yılında kılavuz kitapları kaldırmıştır (Erden ve Dilekçi, 2021). Sınıf öğretmenlerinin, kılavuz kitapların kaldırılmasına ilişkin görüşlerinin alınması araştırmanın konusunu oluşturmaktadır.

1.2. Önem

Bilgi çağı olarak adlandırdığımız çağımızda bilim ve teknolojideki hızlı ilerleyiş etkisini eğitim alanında da hissettirmektedir. Çağın gereksinimine göre bilgi,

yeterlilik ve becerilerde de değişiklikler oluşmaktadır. Ülkeler fertlerini çağın gereksinimlerini karşılayacak nitelikte yetiştirmeyi hedeflemektedir. Devletler bu hedeflerini büyük oranda eğitim sistemleri ile gerçekleştirmektedir. Bilim ve teknolojideki bu hızlı ilerleyiş ve değişen becerileri karşılamak için eğitim programlarında da değişiklikler yapmak kaçınılmaz olmaktadır. Eğitimde istenilen hedeflere iyi bir programla ulaşılabilmektedir (Buldan ve diğerleri, 2005). Ülkemizde 2004-2005 yıllarında pilot uygulamasının yapılıp arkasından uygulamaya konulan yapılandırmacı yaklaşım ile hazırlanan yeni ilköğretim programları birçok değişikliği beraberinde getirmiştir. Bu değişikliğe, öğretmenlerin uyumunu sağlayabilmek adına MEB tarafından öğrenci ders kitaplarına ek olarak, öğretmen kılavuz kitapları gönderilmiştir (Genç ve diğerleri, 2014).

Öğretmenler eğitim sisteminin kilit taşları olarak ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda eğitim öğretimde yapılacak değişikliklerde uygulayıcı niteliğinde olan öğretmenlerin görüşleri önemlidir. Yenilenen programın uygulanmasında gönderilen öğretmen kılavuz kitapları büyük önem taşısa da programın uygulanmasında en önemli etken öğretmenlerdir. Eğitim ve öğretim programları, ders ve kılavuz kitapları nitelikli hazırlanmış olsa bile başarıya giden ana yol uygulayıcıların nitelikleri, bilgileri, tutumları ve düşüncelerinden geçmektedir. Programın ve öğretmen kılavuz kitaplarındakilerin uygulanmasında öğretmenlere büyük roller düşmektedir. Öğretmenler kılavuz kitapların kullanıcıları olduğundan uygularken kitaplardaki içeriklerin uygulama aşamasında aksaklık ve eksikliklerini kolayca belirleyebilirler. Ayvacı ve Er-Nas (2009)'a göre öğretmenlerin kitaplar hakkındaki görüşleri, geri dönüt niteliğinde önem taşımaktadır.

Kılavuz kitapların, okullara gönderilme uygulamasından vazgeçilmesinin sahadakilere yansımalarının birincil kaynaktan elde edilmeye çalışılması, araştırmayı önemli kılmaktadır. Kılavuz kitapların dağıtıldığı zamanlarda kılavuz kitaplarla ilgili araştırmalar yapılsa da kılavuz kitapların dağıtılmasından vazgeçildikten sonra araştırmalar çok az sayıda gerçekleştirilmiştir. Yapılan araştırmada kılavuz kitapların dağıtılmasından vazgeçilmesinin ortaya çıkardığı sonuçların belirlenmesi bakımından önem taşımaktadır. Alan yazında kılavuz kitaplar ile ilgili ortaokul ve

lise kademelerinde ilkokullara göre daha fazla araştırmaya rastlanmaktadır. İlkokullarda yapılan araştırmalarda çoğunlukla kılavuz kitaplar yapılandırmacılığa göre değerlendirilmiş, tek bir sınıf düzeyinde tek bir dersin kılavuz kitabı araştırılmıştır.

1.3. Amaç

Bu çalışmada MEB tarafından dağıtılan öğretmen kılavuz kitaplarının kaldırılmasının sınıf öğretmenleri görüşlerine göre incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada belirlenen sonuçlar ilkokullarda öğretmen kılavuz kitap dağıtılmasının durdurulmasının öğretmenler tarafından nasıl karşılandığını, dağıtılmasının durdurulmasının sahadaki öğretmenlere ne gibi etkilerinin olduğunu, kılavuz kitapların içeriğinde güncellemelere ihtiyaç duyulup duyulmadığının belirlenmesi bakımından önem taşımaktadır. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevaplar aranacaktır:

- Öğretmenlere göre kılavuz kitaplar öğretmenlere dağıtılmaya devam edilmeli midir?
- Öğretmenlere göre kılavuz kitaplar öğretmenler, derslerin işlenişleri ve dolaylı olarak da öğrenciler için faydalı oluyor muydu? Faydalı oluyorsa ne gibi faydaları oluyordu?
- Öğretmenlere göre kılavuz kitaplar öğretmenlerin derslerdeki özgünlüğünü ve yaratıcılıklarını engelliyor veya sınırlandırıyor mu?
- Öğretmenlere göre kılavuz kitapların Türkiye'nin her yerinde hemen hemen aynı etkinlikleri, içerikleri ve alıştırmaları içermesi öğrencileri tek tipmiş gibi olması herhangi bir soruna neden oluyor muydu? Eğer oluyorsa ne gibi sorunlara sebep oluyordu?
- Kılavuz kitabı daha önce kullanan öğretmenler kitapların dilini akıcı ve anlaşılır buluyor muydu?
- Öğretmenlere göre kılavuz kitaplar okununca veya etkinlikleri yaptırırken bir kez okununca anlaşılır mıydı, yoksa tekrar okumak gerekiyor muydu?

- Öğretmenler kılavuz kitapları okurken sıkılıp bitirmeden bıraktığı oluyor muydu yoksa bir başladı mı içeriğinin akıcılığının katkısı ile hedeflediği bölümü sonuna kadar okuyor veya inceliyor muydu?
- Kılavuz kitaplar zaman açısından (ders süresince ve ders dışı sürelerde) öğretmenleri nasıl etkiliyordu?
- Kılavuz kitapların olması öğretmenlerin okul ve ders dışı zamanlarını artıyor muydu? Derslere önceden çalışırken, planlamalarında ve günlük plan hazırlama konularında öğretmenlere zaman yönünden tasarruf sağlıyor muydu?
- Kılavuz kitaplar öğretmenlerin ders süresince daha fazla konu işlemesine veya etkinlik yaptırabilmesine olanak veriyor muydu?
- Kılavuz kitaplardaki etkinlikler ve içeriklerin işlenişinde haftalık ders saatleri yeterli geliyor muydu? Yetersiz geliyorsa öğretmenler nasıl çözüm buluyordu?
- Öğretmenler kılavuz kitaplardaki konuların tüm etkinlikleri yaptığında belirtilen sürede bitirebiliyor muydu? Bitiremiyorsa bu duruma nasıl çözüm üretiyordu?
- Kılavuz kitap kullanırken öğretmenler günlük plana ihtiyaç duyuyor muydu?
- Öğretmenler günümüzde günlük plan hazırlıyor mu? Neden?
- Kılavuz kitaplardaki etkinlikler öğrencilerin seviyesi ile birebir örtüşüyor muydu? Arada farklar/farklılıklar oluyorsa öğretmenler ne gibi önlemler alıyordu?
- Kılavuz kitabının, çalışma kitabındaki etkinlik ve alıştırmaları yaparken ne gibi etkileri oluyordu?
- Öğretmenler kılavuz kitaplar olduğunda öğrenci çalışma kitabındaki soru, alıştırma ve etkinlikler için dersten önce hazırlık yapıyor muydu? Neden?
- Kılavuz kitapların olması çalışma kitabındaki soru, alıştırma ve etkinlikleri yapma noktasında öğretmenlere ne gibi katkısı oluyordu?
- Öğretmenler kılavuz kitaplar gönderilmediğinde çalışma kitabındaki etkinlikler, sorular ve alıştırmalar için dersten önce hazırlık yapıyor mu?
- Kılavuz kitaplar Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılıyor muydu?
- Öğretmenlere göre kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılamadaki güçlü yönleri nelerdir?

- Öğretmenlere göre kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılamadaki zayıf yönleri nelerdir?
- Öğretmenlere göre kılavuz kitaplar hazırlanırken Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılamak için en çok hangi bölümünde güncellemeler yapılmalıdır?
- Kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısından önemi nedir?
- Öğretmenlere göre kılavuz kitaplara mesleğin hangi yıllarında daha çok ihtiyaç duyulmaktadır? Neden?
- Öğretmenlere göre mesleğin ilk yıllarında kılavuz kitaplar öğretmenlerin araştırma yapmasına nasıl etki etmektedir?

1.4. Varsayımlar

- Araştırmaya katılan gönüllü öğretmenlerin görüşmedeki sorulara karşı samimi ve gerçeği yansıtan cevaplar verdiği varsayılmaktadır.
- Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formundaki soruların araştırmanın amacını kapsadığı varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

- Araştırma, Çankırı il merkezinde devlet okulunda çalışan 31 sınıf öğretmeni ile sınırlıdır.
- Araştırma nitel araştırma yöntemi ile sınırlıdır.
- Araştırmadaki elde edilen veriler görüşme yöntemi ile sınırlıdır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde çalışmanın kuramsal çerçevesi kapsamında yapılandırmacı yaklaşım, öğretim materyalleri, ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve konu ile ilgili yapılan araştırmalar yer almaktadır.

2.1. Yapılandırmacı Yaklaşım

1990'lı yıllarda popülerleşen yapılandırmacılık yeni bir yaklaşım gibi yorumlansa da kökleri eskilere dayanmaktadır.1900'lü yıllardan itibaren daha çok gündemde olan Yapılandırmacılık, özellikle 2000'li yıllara yaklaştıkça daha fazla popülerleşmiştir. Bunun sebebi ise 1900'lü yıllarda beyin üzerine yapılan nörofizyolojik alanda yapılan araştırmalar artmıştır. Bu alanda yapılan araştırmalar eğitimcilerinde dikkatini çekmiştir. Yapılan araştırmaların sonuçlarını öğrenme üzerinde uyarlanmaya başlanılmıştır. 1960'larda Bruner tarafından eğitimde görüşülmesi gereken konu olarak ortaya atılan yapılandırmacılığın felsefi kökleri birinci yüzyıla kadar ulaşmaktadır (Şimşek, 2004). Yapılandırmacı kuramların konularını psikoloji ve felsefe ile uğraşanlar araştırmaktadır. Piaget ve Bruner'in 19. Yüzyıldaki çalışmaları günümüzdeki halinin büyük kısmının temelleri oluşturmaktadır. Bilginin nasıl öğrenileceğine odaklanan yaklaşım (Durmuş, 2001), zaman içinde bilginin nasıl yapılandırıldığına odaklanan yaklaşım haline gelmiştir (Erdem ve Demirel, 2002). Yapılandırmacılık bilginin ne biçimde elde edildiği ile ilgilenmektedir (Savery ve Duffy, 1995).

Yapılandırmacılık, salt bilgiyi ezberlemek yerine mevcut bilgiler ile yeni öğrenilen bilgilerin ilişkilendirilerek yeni bilgiler oluşturulmasını ve bu bilgilerin problemlerin çözümünde kullanılmasını esas almaktadır. Yapılandırmacılık, yeni bilgilerimizi önceki bilgilerimizle ilişkilendirmemiz sonucu yeni öğrenmelerin oluşturulmasına dayalı bir yaklaşımdır (Arslan, 2007).

Günümüzde bilgiye ulaşmak eskiye göre oldukça kolay gerçekleşmektedir. Bireylerden, bilgi tüketicisi bireyler olması yerine bilgi üreticisi olması beklenilmektedir. Bireylerin bilgiyi olduğu gibi kabul etmeleri yerine bilgiyi

anlamlandırmaları ve bilginin anlamlandırılmasına ve yorumlanmasına aktif olarak katılmaları gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Açıkgöz'e (2002) göre Yapılandırmacılık ve aktif öğrenme eğitimde aynı zamanlarda kullanılmaya başlanmıştır. Yapılandırmacılıkta öğrenenler öğrenme sürecinde aktif olarak rol almaktadır (Akınoğlu, 2011). Öğrenmeyi öğrenci kendisi gerçekleştirecektir. Bilgi bir öğretici veya bir aktaran tarafından öğrenenlere sunulmamaktadır. Bunun yerine öğrenenler daha önce öğrendikleri ile yaparak yaşayarak öğrenme sürecine aktif olarak katılmaları sonucu elde ettikleri yeni bilgileri önceki bilgileri ile birleştirirler. Kendi tecrübe ettiklerini önceki bilgileri ile birleştirerek yeni bilgiler elde ederler. Yapılandırmacı program geliştirilirken, uzmanlar öğretmeye değil öğrenme ortamlarına ve öğrenme yaşantılarına ağırlık verirler (Erdem, 2001).

Yapılandırmacılık kişilerin dünyayı ne biçimde kavradığını meydana çıkarmaktadır (Brooks ve Brooks, 1993). Yapılandırmacılıkta öğrenmenin gerçekleşmesi için öğrenenin önceki bilgilere ihtiyacı bulunmaktadır. Temel bilgileri bütünleştirerek yeni bilgiler oluşmasına dayanmaktadır (Simpson, 2002). Öğrenilen her yeni bilgi sonraki öğrenmeler için zemin oluşturmaktadır. Bütün yeni bilgiler önceden bireyde var olan bilgilerin üzerine inşa edilmektedir. Ancak bu, bilgilerin önceki bilgilerin üzerine olduğu gibi eklenmesi anlamına gelmemektedir. Birey yeni bilgileri kendisi yorumlamalı önceki bilgileri ile ilişkilendirerek yeni bilgiler oluşturmalıdır. Bu süreçte birey aktif olarak katılım sağlamalı, eleştirel düşünmeli, analiz etmeli ve problemi çözmelidir (Sağlam ve Bilgili, 2006). Yapılandırmacı yaklaşımı benimseyen ve özelliklerine göre dersleri işleyen öğretmenlerin öğrencilerinin başarıları artış gösterebilir ve öğrenciler bilgileri daha uzun süre hatırlayabilirler (Özerbaş, 2007).

Yapılandırmacılık ile öğretmen ve öğrenci rollerinde de değişimler olmuştur. Öğretmenler öğrenme ortamında bilgiyi aktaran otorite olmak yerine öğrenenleri gözleyen, onlara rehberlik eden konumundadır (Şaşan, 2002). Bilgi oluşturma süresince öğrencilerin birbirleri üzerindeki ve öğretmen öğrenci birbirleri arasındaki etkileri önemlidir (Liang ve Gabel, 2005). Öğretmenler problemleri öğrenciler yerine

çözmemeli, öğrencilere problem çözmeyi öğretmektedirler. Yapılandırmacılığın özellikleri düşünüldüğünde öğretmenlerin öğretecekleri konulara değil öğrencilerin kendi deneyimleri ile öğrenmelerine odaklanması gerekmektedir. Öğretmen ise öğrencilerin deneyimlediklerini önceki öğrenmeleri ile birleştirerek öğreneceklerinden öğrenme ortamlarının hazırlanmasına özen göstermelidir. Bu süreçte de öğrencilere rehberlik etmelidir. Yapılandırmacılığa göre öğretmen bilgiyi aktarmak yerine öğrencilere yeni bilgileri inşa etmeleri için rehberlik etmektedir (Glasersfeld, 2007). Çünkü öğrencilerin aktarılanı, okuduklarını direk doğru olarak öğrenmesi yerine tecrübe ettiklerini yorumlayarak ve ilişkilendirerek yeni bilgilere varacak ve öğrenecektir. Öğrenciler öğrenme sürecine etkin katılsa da öğretmenlerin de önemli görevleri bulunmaktadır (Vermette ve Foote, 2001). Bu süreçte öğrencilerin deneyimlerini ilişkilendirecekleri önceki bilgilerinde eksik veya hatalı bilgiler olabilir. Yeni bilgilerini öncekiler ile ilişkilendirmeyi öğrenci öğretmeninin rehberliğinde gerçekleştirdiğinde öğrenci doğru bilişsel şemalara daha kolay sahip olacaktır.

2.2. Öğretim Materyalleri

Öğretim materyalleri, öğrenme sürecinde öğrenme ortamında öğrencilerin öğrenmelerini desteklemek, kolaylaştırmak için öğretmenin kullandığı araçlardır. Öğretim materyalleri ile bilgi farklı yol ve ortamlarda öğrenenlere iletilir. Öğretim materyalleri bazen öğretmene destek olurken bazı durumlarda ise öğretmenin yerini almaktadır (İnan, 2006). Ülkemizde 2004 yılından sonra öğretim programlarında oluşturmacılık yaklaşımının benimsenmeye başlanmasından sonra materyal kullanımı daha da önemli hale gelmiştir. Günümüzde öğrenenlerin bilgiyi tek bir kaynaktan edinmeleri ve ezberlemeleri beklenmemektedir. Bunun yerine bireylerin araştıran, öğrenmeyi bilen, edindiği bilgileri kullanan, problem çözebilen, yeni bilgiler türeten olmaları hedeflenmektedir. Bireylerin bu özellikleri kazanmasında öğretmenlerin öğrenme ortamlarını hazırlarken eğitim teknolojilerinden yararlanılarak hazırlanan öğretim materyalleri kullanmaları önemlidir (Şahin ve Yıldırım, 1999).

Öğrenenlere gerekli beceri ve bilgilerin kazandırılmasında öğretim programları en önemli faktördür. Öğretim programlarındaki hedefleri ulaşılmasında ise öğretim materyallerinin kullanılması büyük önem taşımaktadır. Materyaller öğrenmede hedeflere ulaşılmasını kolaylaştırır (Karamustafaoğlu, 2006).

Öğrenme sürecinde öğretmenlerin kullandıkları ders araç gereçleri öğrencilerin derse ilgilerini çekmekte, öğrencilerin derse olan konsantrelerini arttırmakta ve bilgi ve becerileri daha kolay edinmelerini sağlamaktadır (Yalın, 2000). Teknolojinin hayatımızın her alanına girdiği günümüzde derslerde öğretim teknolojileri kullanmak öğrencilerin derslere ve okula olan tutumlarını daha olumlu hale getirecek, öğrenmelerin kalıcılığını arttıracaktır. Bir öğrenme etkinliğinde ne kadar çok duyu organı işin içine katılırsa kalıcılığı o derece fazla olur. İlkokul öğrencilerinin somut işlemler döneminde olduğunun düşündüğümüzde; ilkokulda derslerin somut materyaller ile desteklenmesi daha da önemli olmaktadır.

2.3. Ders Kitabı

Eğitim programlarının başarıya ulaşmasını sağlayan unsurlardan bir tanesi de ders kitaplarıdır. Okullardaki teknolojik ders araç gereçlerinin sayısında gün geçtikçe artış olsa da artış olsa dahi ders kitapları eğitim öğretimdeki önemini korumaktadır. Öğretmenler ise derslerin işlenişlerini, yöntem ve teknikleri, öğrencilere verecekleri ev ödevlerini, kullanacakları alıştırmaları ve uygulayacakları etkinlikleri ders kitaplarına göre belirlemektedir. Bu açıdan ders kitapları öğretmenler ve öğrenciler açısından önemini korumaktadır (Kılıç ve Seven, 2003).

Öğretim materyalleri arasında Devletler kendi eğitim politikalarını, yeni nesillere kitaplar ile aktarabilirler. Eğitim politikalarının aktarılmasında tek kaynak ders kitapları olmasa da bu konudaki işlevselliği ve etkisi ise büyüktür (Alkış Küçükaydın ve İşcan, 2017). Günümüzde öğretim teknolojileri ve öğretim materyallerinin çeşitliliği artmış ve gelişmiş olsa da ders kitapları en temel öğretim materyali olarak vazgeçilmezdir. Ders kitapları tüm öğretim kademlerinde en önemli ders materyali olma özelliğini korumaktadır (Erkılıç ve Can, 2018). Ders kitapları bir dersin belli

bir kademede, öğrencilere öğretimi için öğretim programları doğrultusunda onaylanmış eserlerdir (Gülersoy, 2013).

Ders kitapları ekonomik olmaları, diğer öğretim materyal ve araç gereçleri ile birlikte aynı zamanda kullanılabilirliği, çokça bilgiyi sunabilir olması, bireysel öğrenmeye olanak vermesi gibi özellikleri ile tercih sebebi olmasını sağlamaktadır. Ders kitapları eğitim uzmanları tarafından öğrenileceklerin öğrencilere aktarılmasında en iyi birincil öğretim materyali niteliğinde belirtilmektedir (Gökkaya, 2003). Öğrenciler okul dışında da derse hazırlık yaparken, konuları çalışırken ve tekrar ederken en çok ders kitaplarından yararlanırlar (Tor ve Erden, 2004; Şahin, 2010) . Öğrenciler ödevlerini yaparken ya da dersleri ile ilgili konularda öğretmen ve aile bireylerinden yardım alabilmektedirler. Bir diğer kaynak ders kitapları ise her zaman başvurabildikleri bir kaynaktır (Şahin, 1998).

Öğretim materyallerinden en çok kullanılanlar arasında olan ders kitaplarının nitelikleri de önem taşımaktadır (Uzuntiryaki ve Boz, 2006). Ders kitaplarının işlevsel ve yararlı olabilmeleri için:

- Günümüz öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için eğitim teknolojilerinden yararlanmak ders kitaplarının işlevselliğini arttırabilmektedir. Ders kitaplarına kare kod uygulaması, arttırılmış gerçeklik uygulaması vb. gelişen uygulamaların ders kitaplarına yansıtılması kitapların güncelliğini korumakta yarar sağlamaktadır.
- Eğitim programımızın büyük çoğunlukla Yapılandırmacılık anlayışına dayandığını düşündüğümüzde ders kitaplarının öğrenci merkezli olması gerekmektedir.
- Hazırlanan ders kitapları estetik değerler taşımalı, ilgi çekici olmalıdır.
- Ders Kitaplarının içerikleri öğrenenlerin gelişim seviyesi göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır.
- Yazıların puntosu çok küçük veya çok büyük olmamalıdır.
- Ders kitapları sadece salt metinlerden oluşmamalı görseller ve etkinlikler ile desteklenmelidir.

• Ders kitapları toplumun gerçeklerinden kopuk olmamalı, toplumun sorunlarını ve kültürünü yansıtıcı özellikte olmalıdır.
• İçindeki bilgiler ve yöntemler güncel olmalıdır.

2.4. Öğretmen Kılavuz Kitabı

Bilim ve teknolojideki gelişmelerden eğitim sistemi de etkilenmektedir. Eğitim nitelikli insan yetiştirmede en etkili faktördür (Erden ve Dilekçi, 2021). Çağın gereksinimlerini karşılayabilecek bireyler yetiştirilebilmek için eğitim sistemlerinde değişiklikler yapılabilmektedir. Türkiye'de de 2005 yılından itibaren yapılandırmacı yaklaşıma göre yenilenen program kullanılmaya başlanılmıştır. Değişen öğretim programlarının başarıya ulaşmasında ders kitapları kilit rolündedir. Öğretim programlarındaki hedeflere ulaşılabilmesi için kitaplardaki içeriklerin farklı yöntem ve teknikler ile uygulanması gerekmektedir. Öğretmen kılavuz kitapları ise ders kitaplarının uygulanmasında yol gösterici rehber niteliğindedir. MEB, yapılandırmacılığı öğretmenlere tanıtmak için CD'ler ve kılavuz kitaplar göndermiş, öğretmenlere hizmet içi eğitimler vermiştir (Ayvacı ve Er-Nas, 2009). Kılavuz kitaplar öğretmenlere yapılandırmacılığı tanıtmakta ve yapılandırmacılığa göre derste neler yapması gerektiğini içermektedir (Turan ve Karabacak, 2008). Öğretmenlere yıllarca alıştıkları uygulamalardan öğrenci merkezli yeni uygulamaları uygularken rehberlik etmektedir. Bu yönleri ile kılavuz kitapların kullanılması önem taşımaktadır (Uluçınar Sağır, 2017). Öğretmenlere bir derste dikkat çekmeden, güdülemeye, kullanabileceği yöntem teknikten, ölçme değerlendirme süreçlerine, konu ile ilgili yararlanılabilecek kaynaklardan dersin süresine, kullanılabilecek materyale kadar dersin öncesinde, ders süresince ve dersten sonra yapılabilecekler konusunda rehberlik etmektedir. Bu yönü ile programın başarılı olmasını dolaylı yoldan etkilemektedir. Kılavuz kitaplar öğretmenlere yeni sistemin anlatılmasında ve programın başarılı bir şekilde uygulanmasında önemli katkılar sağlamaktadır (Akyol İnç, 2009).

Yapılandırmacı yaklaşımda öğrenen bilgiyi olduğu gibi almaz yerine bilgiyi yaparak yaşayarak kendisi ortaya çıkarır veya bilgiyi yorumlayarak kendindeki daha önceki bilgileri ile ilişkilendirip yeni bilgiler elde eder. Bu bağlamda yapılandırmacılık,

öğretmenin, öğrencinin ve kitaplarının da rolünü değiştirmiştir. Ders kitapları öğrencileri düşündüren, eleştirel bakış açısı ile olaylara yaklaşılmasını sağlayan yönleri ile ön plana çıkmaktadır (Ocak ve Dai, 2010). Ders kitaplarındaki değişiklikler doğrudan kılavuz kitaplarda da değişiklikleri beraberinde getirmektedir. Kılavuz kitaplarda düşünmeye, araştırmaya ve eleştirel ve çoklu bakış açıları kazandırılmasına yönelik hazırlanmaktadır.

Öğretmen kılavuz kitapları öğretim programlarında yer alan öğrencilerin sahip olmaları istenilen bilgi, beceri ve değerlerin öğretilmesi aşamasında öğretmenlere rehberlik etmektedir. İçerisinde temaların süreleri, derslerde kullanılabilecek yöntem ve teknikler ve bunların uygulanma süreleri, konular ile ilgili açıklamalar, dip notlar, öğrencilerin dikkat çekme etkinlikleri, öğrencilerin nasıl güdüleneceği, ölçme değerlendirmenin nasıl ve hangi araçlar ile yapılabileceği gibi birçok konuyu barındırmaktadır. Bu özellikleri ile ders kitaplarının daha verimli kullanılmasını da sağlamaktadır (MEB, 2004).

2005 yılından itibaren ülkemizde kılavuz kitap uygulanmasına başlanmıştır. Kılavuz kitaplar hazır eğitim setleri olarak ta değerlendirilmektedir. Batıda ise kılavuz kitap uygulaması yıllardır kullanılmaktadır (Karakuş, 2010). Finlandiya'da kılavuz kitaplar öğretmenler tarafından kullanılmaktadır (Hemmi ve diğerleri, 2018).

Kılavuz kitaplar yıl içinde yapılacakların anlaşılması için tanıtım şeması, proje ödevleri, performans görevleri, değerlendirme çalışmaları, alternatif değerlendirme araçlarını içermektedir. Ayrıca bir ders için dikkat çekme, güdüleme, dersteki hedef kazanım(lar), süre, yöntem teknik, konu veya tema ile ilgili yararlanılabilecek internet adresleri, kitaplar gibi birçok bilgiyi içermektedir. Kılavuz kitaplar öğretimde öğretmene yardımcı olmakta ve içeriğindeki yöntem, teknik, alıştırma, etkinlik ve ek bilgiler ile öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır (Ceyhan ve Yiğit, 2004). 2005 yılında öğretim programlarının yapılandırmacı yaklaşımın benimsenerek düzenlenmesi sonrasında öğretmenlere kılavuz kitaplar dağıtılmıştır. Yeni sisteme geçilmesi ile birlikte hem yeni öğretmenlere hem de yıllardır geleneksel öğretim yöntemleri ile ders işleyen öğretmenlerin eski alışkanlıklarını değiştirmelerinin kolaylaştırılması için kılavuz kitaplara ihtiyaç duyulmuştur (Göçer ve Aktürk, 2015).

Yıllardır öğretmen merkezli eğitim anlayışı kullanan öğretmenlere programdaki değişimi anlatmak bakımından kılavuz kitaplar büyük öneme sahiptir (Kabapınar, 2006).

2.5. İlgili Araştırmalar

Türkiye'de kılavuz kitaplar 2005 yılından itibaren kullanılmaya başlanıldığından (Karakuş, 2010), kılavuz kitaplar ile ilgili araştırmaların sayısında 2005 yılından sonra artış olmuştur. Alan yazında kılavuz kitaplar konusunda ilkokul kademesi veya sınıf öğretmenleri ile ilgili çok fazla çalışma yapılmadığı, yapılan çalışmaların daha çok ortaokul ve lise kademelerindeki kılavuz kitaplar ile ilgili yapıldığı görülmektedir. Alan yazında ilkokul kademsinde kılavuz kitaplar ile ilgili yapılan araştırmalarda belirli bir sınıf düzeyinde ve belirli bir dersin kılavuz kitapları ile ilgili araştırmalar bulunmaktadır. Kılavuz kitaplarla ilgili sınıf öğretmenlerinle az sayıda çalışma yapıldığı bulunmaktadır (Yurtbakan ve Cerrah Özsevgeç, 2019).

• Şahin (2010), ikinci ve üçüncü sınıf ders, öğrenci ve kılavuz kitaplarını öğretmen görüşlerine göre değerlendirmektedir. Araştırmanın sonucunda öğretmenlerin ders, öğrenci ve kılavuz kitaplar hakkında olumlu görüşlere sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

• Bircan ve Gökbulut (2014) birinci sınıf Türkçe öğrenci çalışma ve öğretmen kitaplarının yapılandırmacılığa uygunluk düzeyini, araştırmaktadır. Çalışmada yapılandırmacı yaklaşımını temsil edecek ölçütler ve ölçütlerin tespit edilmesine yönelik etkinlikler kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre; incelenen kitaplar, kullanılan ölçütlerin hepsini içermekte ancak kullanılan ölçütler farklı oranlarda yer almaktadır. Çalışmada; ölçütlerin oranı arasındaki farklılıklar, incelenen kitapların yapılandırmacı ölçütlere göre kısmi yeterli olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

• Alkış Küçükaydın ve İşcan (2017) ilkokul 3. Sınıf Türkçe ders ve kılavuz kitaplarını yapılandırmacılığa uygunluk düzeyini araştırmaktadır. Araştırmada bulgulara göre Türkçe ders kitabının bazı eksiklerinin olduğu ve

yapılandırmacılığı tam yansıtmadığı, metinler ile görsellerin uyumluluk bakımından yetersiz olduğu, temaların farklı içeriklere sahip olmadığı görülmektedir. Öğretmen kılavuz kitaplarının araştırmaya yönlendirme, ölçme değerlendirme, yönergeler sunmada yetersiz olduğu ve yöntem tekniklerde hataların olduğu sonuçlarına ulaşılmaktadır.

• Kırnık (2017) birinci sınıf öğretmenlerinin okuma yazma öğretimi ile ilgili kılavuz kitabı kullanma seviyeleri ve sebeplerini araştırmaktadır. Çalışmanın bulgularına göre öğretmenlerin kılavuz kitapları yeterli oran ve sürede kullanmadığı, kılavuz kitaplarda nitelikli örneklerin olmadığı, sözcük ve tümcelerin seslere göre az sayıda örnek üretildiği, kılavuz kitaplarda bilişim teknoloji desteği olmamasından cd'li yardımcı kaynakların kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmaktadır.

İlkokul kademesinde yapılan araştırmalarda kılavuz kitapların yapılandırmacı yaklaşıma uygunluğu da araştırılmaktadır.

• Ayvacı ve Er-Nas (2009) araştırmalarında kılavuz kitaplarını yapılandırmacılığa göre öğretmen görüşleri ile değerlendirmektedir. Çalışmalarının sonucunda katılımcıların tamamı (22 öğretmen) öğretmen kitaplarının gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

Birinci kademedeki kılavuz kitaplar ile ilgili yapılan araştırmalarda kılavuz kitapların kullanımına ilişkin tutumlar, kılavuz kitaba duyulan ihtiyaç ve içeriği, kılavuz kitaplara yönelik öğretmen görüşleri ve algıları ve gerekliliği konuları da araştırılmıştır.

• Kılıç (2009) çalışmasında ilkokulda kılavuz kitaba duyulan ihtiyacı ve içeriği eğitim fakültesi son sınıfta okuyan öğretmen adaylarının görüşlerine göre değerlendirmektedir. Çalışmada bulgulara göre ilköğretim okullarında kılavuz kitaba en çok ihtiyaç duyulan derslerin; Türkçe, Fen, Matematik, Sosyal Bilgiler, Hayat Bilgileri olduğu görülmektedir. Bulgulara göre bu derslerin kılavuz kitaplarının içeriklerinde ortak olarak hazırlık, yöntem teknik, etkinlikler, konular, ölçme değerlendirme, araştırma, proje ve ödevler, uyarılar

ve öneriler, anlatım şekilleri, süre, materyaller ve araç-gereçler, dikkati toplama ve kaynaklar olduğu sonuçlarına varılmaktadır.

• Karakuş (2010) yüksek lisans tezinde kılavuz kitapları öğretmen görüşlerine göre değerlendirmektedir. Çalışmasında öğretmenlerin kılavuz kitaplarını kullandıklarını ifade etmişlerdir. Araştırmada kılavuz kitapların öğretmenlerin özgünlüğünü kısıtladığı ve hazırcılığa yönlendirdiği sonuçlarına varılmıştır.

• Toraman, (2010) sınıf öğretmenlerinin kılavuz kitabı kullanmaya ilişkin tutumlarını (Kırıkkale ili örneği) yüksek lisans tezinde araştırmıştır. Çalışmada sınıf öğretmenlerinin kılavuz kitap kullanma konusunda kararsız kaldığı ancak değer verdiği belirlenmiştir.

• Genç ve diğerleri (2014) kılavuz kitaplara yönelik ilköğretimdeki öğretmenlerin görüşlerini Çanakkale ili örneğinde çalışmaktadır. Çalışmada katılımcıların kılavuz kitapların ölçme değerlendirme bölümlerinin tüm kazanımları ölçmediği görüşünde oldukları belirlenmiştir.

• Göçer ve Aktürk (2015) çalışmasında ilköğretimde görevli öğretmenlerin kılavuz kitaplarına yönelik algılarını metafor analizi ile araştırmaktadır. Çalışmada öğretmenlerin kılavuz kitaplara farklı farklı birçok anlam yüklediği belirlenmiştir. Öğretmenlerin çoğu kılavuz kitapları kılavuz, rehber gibi anlamlar yüklemektedir. Kılavuz kitapları deniz feneri, pusulaya benzetmişlerdir. Bazı öğretmenler ise kılavuz kitapları öğretmenleri dar bir kalıba soktuğunu belirtmektedir. Kılavuz kitapları pranga ve hapishaneye benzetmektedir.

• Yurtbakan ve Cerrah Özsevgeç (2019) kılavuz kitapların gerekliliği hakkında sınıf öğretmenlerinin görüşlerini araştırmıştır. Yapılan araştırma da daha çok kılavuz kitapların içerikleri araştırılmıştır. Yapılan çalışmada ise kılavuz kitapların dağıtılmasının durdurulması konusunda öğretmen görüşleri alınarak kılavuz kitapların dağıtımına devam edilmesi konusu araştırılmaktadır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanma aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi yer almaktadır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Araştırmada; Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kılavuz kitapların öğretmenlere dağıtılmasının kaldırılmasının, sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre incelenmektedir. Araştırma ile ilgili derinlemesine bilgi etmek için nitel araştırma yöntemi seçilmiştir. Nitel araştırma yöntemi, verileri elde ederken ve analiz ederken sayılar yerine daha çok belirtilenlere ve sözcüklere odaklanan bir yöntemdir (Bryman, 2012).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Çankırı merkez ilçedeki ilkokullarda görev yapan 31 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu; gönüllü öğretmenlerden amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. "*Araştırmacıya, araştırma problemleri ile ilgili en iyi yanıtları amaçlı örneklemler verebilir*" (Akt. Fidan, 2020, s. 5). Çalışmada kılavuz kitapların dağıtıldığı yıllarda öğretmenlik yapmış, kılavuz kitaplarını kullanmış ve mesleğini icra etmeye devam eden öğretmenler seçilmiştir.

Tablo 3.1'de bireysel görüşmeler yapılan katılımcıların demografik özellikleri yer almaktadır.

Tablo 3.1: Bireysel görüşmeye katılan katılımcıların demografik özellikleri

Katılımcı	Cinsiyeti	Yaşı	Mesleki Kıdemi	Okuttuğu Sınıf Seviyesi
B1	Kadın	36	11	4
B2	Erkek	48	25	1
B3	Kadın	31	7	2
B4	Kadın	35	11	1
B5	Erkek	40	19	3
B6	Kadın	49	27	4
B7	Erkek	36	10	3
B8	Kadın	30	7	2
B9	Erkek	60	38	3
B10	Erkek	47	24	1
B11	Kadın	35	11	3
B12	Kadın	37	15	4
B13	Erkek	41	13	4
B14	Kadın	34	9	1
B15	Kadın	49	23	2

Araştırmanın irinci aşamasındaki bireysel görüşmelere 8 kadın ve 7 erkek öğretmen katılmıştır. Katılımcılar 30 ile 60 yaş aralığındadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerden en genci 30 yaşında ve en yaşlısı ise 60 yaşındadır. Katılımcılardan 1-5 yıl arası kıdeme sahip öğretmen bulunmamaktadır. Araştırmaya katılan en az kıdemli öğretmen 7 yıllık öğretmen iken, en kıdemli öğretmen ise 38 yıllık öğretmendir.

Araştırmanın ikinci bölümünde konuyu sınıflar düzeyinde incelenmek için 1, 2, 3, ve 4. Sınıfları okutan gönüllü öğretmenler ile sınıf düzeyleri bazında 4'er kişilik gruplarla araştırma gerçekleştirilmiştir. Aşağıdaki tabloda zümreler bazındaki araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özelikleri gösterilmektedir.

Tablo 3.2: Zümreler bazında görüşülen katılımcıların demografik özellikleri

Katılımcı	Cinsiyeti	Yaşı	Mesleki Kıdemi	Okuttuğu Sınıf Seviyesi
G1	Erkek	56	25	1
G2	Kadın	39	17	1
G3	Kadın	39	16	1
G4	Erkek	61	39	1
G5	Erkek	49	26	2
G6	Kadın	52	26	2
G7	Erkek	51	27	2
G8	Kadın	48	28	2
G9	Kadın	37	14	3
G10	Kadın	46	23	3
G11	Erkek	49	25	3

G12	Erkek	62	42	3
G13	Kadın	47	8	4
G14	Kadın	35	15	4
G15	Kadın	38	15	4
G16	Erkek	39	16	4

Zümreler bazında grupla yapılan görüşmelere 9 kadın 7 erkek olmak üzere toplam 16 gönüllü öğretmen katılmıştır. Katılımcıların 38 ile 62 yaş aralığında bulunmaktadır. Katılımcılardan 8 yıldan daha az mesleki kıdeme sahip öğretmen bulunmamaktadır. Araştırmaya katılan en az kıdemli öğretmenin 8 yıllık mesleki kıdeme sahip iken en kıdemli öğretmen ise 42 yıllık mesleki kıdeme sahiptir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Görüşmelerde kullanılmak üzere yarı yapılandırılmış görüşme formunu oluşturmak için 1, 2, 3. sınıfları okutan birer öğretmen ve 4. Sınıf okutan 2 öğretmen olmak üzere toplam 5 öğretmen ile çalışılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu 5 kişilik öğretmen grubu ve 1 moderatör ile odak grup çalışması yapılarak oluşturulmuştur. Kılavuz kitabın MEB tarafından okullara dağıtıldığı dönemlerde de çalışmış ve görevine devam eden (12, 15, 16, 17, 19 ve 22 yıllık mesleki kıdeme sahip) gönüllü öğretmenler seçilmiştir. Çalışma yaklaşık 1 saat sürmüş ve izin alınarak çalışma süresince ses kaydı alınmıştır. Moderatör daha önceden alanyazın taraması yapmış ve konu hakkında bilgi sahibidir. Çalışma sonucunda 10 adet soru oluşturulmuştur. Yarı yapılandırılmış form için oluşturulan sorular bir program geliştirme uzmanına, eğitim yönetimi uzmanına, ölçme değerlendirme uzmanına, eğitim uzmanına ve edebiyat öğretmenine incelemeleri için gönderilmiştir. Geri bildirimler sonucu diğer sorular ile aynı konuları sormaları sebebi ile 2 soru çıkarılmıştır. Diğer sorularda da düzeltmeler yapılarak form son halini almıştır. Yarı yapılandırılmış formda görüşmelerde katılımcılara sorulmak üzere 8 adet soru hazır hale getirilmiştir. Sorulardan 1 tanesi katılımcıların demografik özellikleri ile ilgili bilgiler, 7 tanesi ise kılavuz kitaplar ile ilgili görüşlerini sormaktadır. Görüşme soruları Ek-3.1'de sunulmaktadır (Bkz. Ek-3.1). Bu sorular katılımcılara yöneltilerek konu hakkında detaylıca bilgi alınması hedeflenmektedir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırma verileri bireysel ve zümreler bazında gruplarla olmak üzere iki aşamada elde edilmiştir. Araştırmada görüşmeler bireysel olarak derin ve özgün cevaplar almak ve zümreler bazında grupla ise zümreler özelinde cevaplar çıkma olasılığı ve sonuçların güvenilirliğini arttırmak için yapılmıştır. Veriler bireysel 15 farklı öğretmen, zümreler bazında 4'er kişilik zümre grupları halinde 16 farklı öğretmen olmak üzere toplam 31 katılımcı ile görüşmeler yapılarak toplanmıştır.

Birinci aşamada 15 farklı sınıf öğretmeni ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler pandemi sürecinin seyrine göre yüz yüze veya telekonferans sistemi ile gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler 25 ile 40 dakika arasında sürmüştür. Görüşme esnasında; katılımcıların izinleri alınarak görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Kayıt altına alınan sesler metne dönüştürülmüştür.

Araştırmanın ikinci aşamasında ise aynı yarı yapılandırılmış form kullanılarak dörder öğretmenden oluşan ilkokul birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf zümre öğretmenlerine odak grup tekniği ile yöneltilmiştir. Gruplar ile zümreler bazında whatsapp grupları kurularak iletişim sağlanmıştır. Whatsapp üzerinden yazışmalar ile gruplardaki herkese uygun olan zamanlar belirlenmiştir. Her grup ile farklı zamanda çalışılmış ve zümreler bazında odak grup çalışması ile araştırma gerçekleştirilmiştir. Gruplar ile yapılan görüşmeler ortalama 55 dakika sürmüştür. Görüşmeler sırasında katılımcıların izinleri alınarak, ses kaydı ve görüntüler alınmıştır. Ses kayıtları metinlere dönüştürülmüştür.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmadaki veriler hazırlanan yarı yapılandırılmış formdaki sorulara ve yöneltilen sorulara görüşmelerde katılımcıların verdikleri cevaplar ile elde edilmiştir. Araştırmanın birinci bölümünde bireysel mülakatlardan edilen verilere betimsel ve içerik analizi uygulanmıştır. Betimsel analizde bazı öğretmenlerin bazı ifadeleri

tırnak işareti içerisinde değiştirilmeden verilmiştir. İçerik analizinde veriler tablo haline getirilmiştir. İçerik analizinde içerik kodlamalar ile daha küçük birimleri sistemli olarak ayrılarak içeriğin kategorileştirilerek özetlenmesidir (Büyüköztürk ve diğerleri 2008). Görüşme metinleri kontrollerden sonra birkaç kez okunarak, her soru için ayrı ayrı kodlar oluşturulmuştur. Kodlardan benzer olanlar için temalar oluşturulmuştur. Temalar ile kodlar ilişkilendirilmiş ve tablo haline getirilmiştir.

Oluşturulan tablolarda sorulan soru, temalara ait verilen örnek cevap, temalar, kodlar ve frekans değerleri verilmiştir. Oluşturulan tablolar ile sonuçlar ortaya çıkarılmıştır. Katılımcı öğretmenler B1, B2, B3,…B15 şeklinde ifade edilmektedir. Bulguları desteklemek için öğretmenlerin ifadelerinden örnekler değiştirilmeden verilmiştir.

Araştırmanın veri analizinin ikinci bölümünde zümreler bazında 4'er kişilik gruplardan elde edilen verilere betimsel ve içerik analizi uygulanmıştır. Betimsel analizde öğretmenlerin ifadelerinden örnekler tırnak işareti içerisinde değiştirilmeden verilmiştir. İçerik analizinde veriler grafik haline getirilmiştir. Grafiklerde veriler zümreler bazında değerlendirilmiş ve yüzdesel oranları ile verilmiştir. Oluşturulan grafikler ile sonuçlar ortaya çıkarılmıştır. Katılımcı öğretmenler G1, G2, G3,…G16 şeklinde ifade edilmektedir. Bulguları desteklemek için öğretmenlerin ifadelerinden örnekler değiştirilmeden verilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular yer almaktadır. Bulgular elde edilirken birinci aşamada 15 farklı öğretmen ile bireysel görüşmeler yapılmış, ikinci aşamada ise 4'er kişilik zümre gruplarından oluşan 16 farklı öğretmen ile görüşmeler sonucunda veriler toplanmıştır.

4.1.Kılavuz Kitapların Öğretmenlere Yeniden Dağıtılmasının Gerekliliği Hakkındaki Görüşler

Katılımcıların, öğretmen kılavuz kitapların yeniden dağıtılmasına ilişkin görüşleri ile ilgili yapılan bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular Tablo 4.1' de sunulmuştur.

Tablo 4.1: Kılavuz kitapların yeniden dağıtılması hakkındaki görüşler

Soru	Örnek ifade	Temalar	Kodlar	f (n=15)
Sizce kılavuz kitaplar MEB tarafından öğretmenlere dağıtılmaya devam edilmeli midir?	**.** Kılavuz kitaplar tüm öğretmenlerin yol haritasıdır. (B8)	. Dağıtılmalıdır	. Gerekli(6) . Yararlı(5) . Yol haritası(1) . Kılavuz(1)	13
	. Öğretmenlerin özgünlüğünü engelliyordu.(B2)	.Dağıtılmamalıdır.	. Kısıtlayıcı(1) . Gereksiz(1)	2

Tablo 4.1'i incelediğimizde 13 öğretmen, öğretmen kılavuz kitaplarının MEB tarafından yeniden dağıtılmasının faydalı olacağını ifade etmektedir. Bazı öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir:

B3- "Bence kılavuz kitaplar kesinlikle olmalıdır."

B5- "Kılavuz kitapları yararlı buluyorum ve dağıtılması gerektiğini düşünüyorum."

B11- "Kılavuz kitapların Bakanlığımız tarafından öğretmenlere yeniden dağıtılması gerektiğini düşünüyorum. Kılavuz kitaplar ülkemizin her yerinde derslerin hemen hemen aynı işlenmesini sağlıyordu."

Öğretmen kılavuz kitaplarının MEB tarafından yeniden dağıtılmasını 2 öğretmen gerekli görmediklerini belirtmişlerdir. Öğretmen görüşlerini şu şekildedir:

B2- "Kılavuz kitaplar öğretmenlere ders anlatırken çok fazla yönlendirme yapıyordu. Öğretmenlerin özgünlüğünü engelliyordu. Bunun için dağıtılmaması gerektiğini düşünüyorum."

B10- "Kılavuz kitaplar ile öğretmenler öğrenci gibi oluyor. Mesleki tecrübem olduğundan bana çok faydasının olduğunu düşünmüyorum. Deneyimli işin ehli olan öğretmenler için çok gerekli olmadığını düşünüyorum."

İkinci aşamada; 4'er katılımcıdan oluşan zümreler bazında görüşler alınmıştır. Elde edilen bulgular şu şekildedir:

Birinci sınıf okutan katılımcıların hepsi kılavuz kitapların dağıtılmaya devam edilmesinin yararlı olacağını belirtmektedir. Katılımcıların ifadelerinden bazılarına aşağıda yer verilmektedir.

G1- "Eğitimde fırsat eşitliği yönünden Türkiye'nin her yerinde aynı ders işlenişlerinin olmasına katkı sağlıyordu. Öğretmenler kendi bölgesine ve öğrencisine göre düzenlemeler yapıyordu."

G2- "Zaman yönünden faydalı oluyordu. Bizlerin özgünlüğünü kısıtlamıyordu. Derslerden önce kazanım ile ilgili çalışmalarımızı ve araştırmalarımızı yapıyorduk."

G3- "Kılavuz kitaplar dağıtıldığı zamanlar çok işime yaramıştı. Özellikle beden eğitimi, görsel sanatlar ve müzik derslerinde kullanmak çok faydalı oluyordu."

Araştırmaya katılan ikinci sınıf okutan katılımcıların hepsi kılavuz kitapların dağıtılmaya devam edilmesinin yararlı olacağını belirtmektedir. Katılımcıların ifadelerinden bazıları şu şekildedir.

G5- "Yeniden dağıtılmaları faydalı olacaktır. Yol gösterici oluyordu. Bizler çalışmalarda düzenlemeler yapıyor zenginleştiriyorduk."

G6- "Dağıtılmaları faydalı oluyordu. Öğretmenleri sınırlandırmıyordu sadece fikir veriyordu."

G8- "Kılavuz kitapların ortak olması ülkemiz genelinde eğitimde birliktelik sağlıyordu."

Üçüncü sınıf okutan üç katılımcı kılavuz kitapların yeniden dağıtılması gerektiğini belirtmektedir. Örnek katılımcı ifadeleri aşağıdaki gibidir.

G10- "Kılavuz kitapların dağıtılmasının gerekli olduğunu düşünüyorum. Bizlere fikir veriyordu. Sadece kılavuz kitaplara bağlı kalmıyordum. Derslere hazırlık yaparken internetten ve birçok farklı kaynaktan hazırlık ve araştırma yapıyordum."

G12- "Bizler zaten derslere hazırlıklı geliyorduk. Bizlere bir fikir veriyordu, bir alternatif oluyordu."

Bir katılımcı ise kılavuz kitapların dağıtılmasının gerekli olmadığını ifade etmektedir. Katılımcının ifadesine aşağıda yer verilmektedir.

G9- "Bence kılavuz kitapların tekrardan dağıtılmasına gerek yok. Zaten birçok kaynak ve internetten hazırlığımızı yapıyoruz."

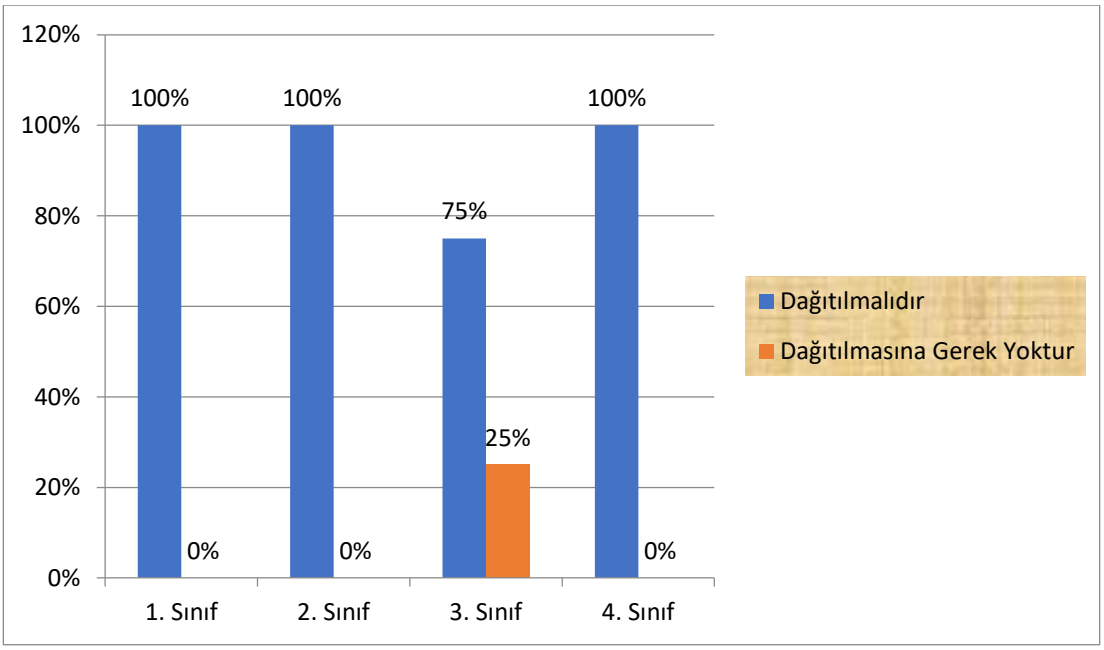
Dördüncü sınıf okutan dört katılımcıda kılavuz kitapların yeniden dağıtılması gerektiği yönünde görüşlerini belirtmektedir. Aşağıda katılımcıların ifadelerinden örneklere yer verilmektedir.

G13- "MEB tarafından yeniden dağıtılmalıdır. Kılavuz kitaplar öğretmenler için bir yol haritası niteliğindedir. Etkinliklerden, dersin işleniş sürecine, değerlendirmeye kadar öğretmene rehber olmaktadır."

G14- "Yeniden dağıtılmalarının gerekli olduğunu düşünüyorum. Derslerde öğretmenlere yardımcı oluyordu. Öğretmenlerin yaratıcılıklarını ve özgünlüklerini etkilemiyordu. Araştırmacı ve özgün olan öğretmen yine araştırmacı ve özgündür. Kendi etkinliklerini yine uygulayacaktır."

G16- "Kılavuz kitapların dağıtılmasının gerekli olduğunu düşünüyorum. Ancak basılı olarak dağıtılması yerine internet üzerinden elektronik olarak dağıtılabilinir."

Şekil 4. 1: Zümreler bazında kılavuz kitapların yeniden dağıtılması hakkındaki görüşler

Şekil 4.1 incelendiğinde dörder öğretmenden oluşan zümreler bazında yapılan araştırmada 1., 2. ve 4. sınıf zümrelerindeki katılımcılardan %100'ü kılavuz kitapların yeniden dağıtılması yönünde görüş bildirmektedir. 3. sınıf okutan bir katılımcı kılavuz kitapların yeniden dağıtılmasının gerekli olmadığı yönünde görüş bildirirken; 3 katılımcı dağıtılmasının faydalı olacağını ifade etmektedir. 16 katılımcılı araştırma grubunda 15 öğretmen (%93,75'i) kılavuz kitapların dağıtılmasının gerekliliği yönünde fikirlerini belirtirken, 1 öğretmen kılavuz kitapların dağıtılmasının gerekli olmadığı yönünde fikir belirtmektedir.

4.2.Kılavuz Kitapların İçeriğinin Akıcılığı ve Anlaşılırlığı Hakkındaki Görüşler

Katılımcıların, öğretmen kılavuz kitaplarının içeriğinin akıcılığı ve anlaşılırlığı hakkındaki görüşleri ile ilgili yapılan bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular Tablo 4.2' de sunulmuştur.

Tablo 4.2: Kılavuz kitapların içeriğinin akıcılığı ve anlaşılırlığı hakkındaki görüşler

Soru	Örnek ifade	Temalar	Kodlar	f (n=15)
Daha önce kullandığınız kılavuz kitapları akıcı ve anlaşılır buluyor musunuz?	**.** Dil ve anlatım olarak güzeldi. (B1)	. Akıcı ve anlaşılır	. Kolay(5) . Sade(5) . Sürükleyici(3) . Faydalı(1)	14
	. Kılavuz kitapların akıcılığının ve anlaşılırlığının derslere göre değiştiğini düşünüyorum. (B2)	. Kısmen akıcı ve anlaşılır.	. Değişken(1)	1

Tablo 4.2 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerden 14'ü kılavuz kitapları akıcı ve anlaşılır bulduklarını ifade etmişlerdir. Akıcı ve anlaşılır bulan bazı katılımcılar konuyla ilgili şu ifadeleri kullanmışlardır:

B8- "Kılavuz kitapları genel olarak akıcı ve anlaşılır buluyorum. Sade bir dil kullanılmış."

B14- "Akıcı ve anlaşılır buluyorum. Anlatılanları kolaylıkla anlıyorduk. Ancak puntolarının daha büyük olması faydalı olacaktır."

B15- "Akıcı buluyorum. Dili güzeldi, kolay anlaşılıyordu. Anlatım olarak süperdi."

Katılımcılardan 1'i ise kılavuz kitapları kısmen akıcı ve anlaşılır bulduğunu belirtmiştir. Bu konuda şu ifadeleri kullanmıştır:

B2- "Kılavuz kitapların akıcılığının ve anlaşılırlığının derslere göre değiştiğini düşünüyorum. Fen Bilimleri, sosyal bilgiler, hayat bilgisi ve matematik derslerinde akıcı ve anlaşılır olmasına rağmen diğer derslerde akıcılığı ve anlaşılırlığını yeterli bulmuyorum."

Araştırmanın ikinci aşamasında; 4'er katılımcıdan oluşan zümreler bazında görüşler alınmıştır. Elde edilen bulgular şu şekildedir:

Araştırmaya katılan birinci sınıf okutan dört öğretmende kılavuz kitapların akıcı ve anlaşılır olduklarını belirtmektedir. Aşağıda katılımcıların konu ile ilgili ifadelerinden örneklere yer verilmektedir.

G1- "Kılavuz kitaplar içerik, akıcılık ve anlaşılırlık bakımından oldukça yeterliydi."

G3- "Dağıtıldıkları zamana göre anlaşılır ve akıcıydı. Ancak günümüzde güncellenmesi gerekebilir."

Araştırmaya katılan 2. Sınıf zümre öğretmenlerinden 3'ü kılavuz kitapları akıcı ve anlaşılır bulduklarını ifade etmektedir. Akıcı ve anlaşılır bulan bazı katılımcılar konuyla ilgili şu ifadeleri kullanmışlardır:

G7- "İçerikleri, akıcılıkları ve anlaşılırlıkları yönünden yeterliydiler. Öğretmene derslerde aşama aşama ne şekilde devam edebileceği yönünde rehberlik ediyordu."

G8- "İçerikleri anlaşılır ve akıcıydı. Öğretmene derste çok yardımcı oluyordu."

Bir öğretmen ise akıcılık ve anlaşılırlık yönünden güçlü bulmadığını belirtmektedir. Bu konuda şu ifadeleri kullanmaktadır:

G6- "Ben zaman zaman sıkılıyordum. Bazen gereksiz anlatımlar ile genişletiliyordu. Gereksiz ayrıntılardan kaçınılarak sade ve basit anlatımla hazırlanılırsa daha faydalı olacaktır."

Araştırmada katılımcı 3. Sınıf zümre öğretmenlerinden 3'ü kılavuz kitapların akıcı ve anlaşılır olduğunu belirtmektedir. Aşağıda ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G9- "Kılavuz kitapların içeriklerinin akıcılığını incelediğimizde, çok net anlaşılır ifadelerin olduğunun yanı sıra bazı konuların anlaşılırlığının çokta net olmadığını gözlemledik."

G11- "Sade ve anlaşılır bir dille yazılmıştı."

G12- "İçerikler akıcı ve anlaşılırdı ancak içerikler daha fazla zenginleştirilmeli."

1 katılımcı ise bu yönünün geliştirilmesi gerektiğini belirtmektedir. Aşağıda ifadeye yer verilmektedir.

G10- "İçeriği daha güzel ve etkili hazırlanmalıdır."

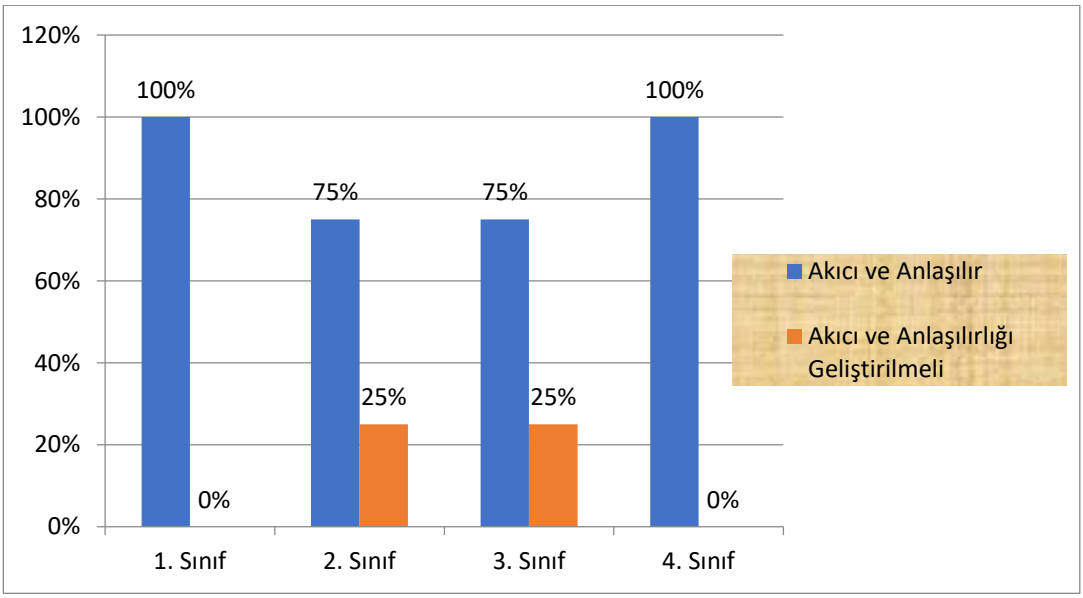
4. sınıf okutan dört katılımcı da kılavuz kitapların akıcı ve anlaşılır olduklarını belirtmektedir. Aşağıda katılımcıların konu ile ilgili ifadelerinden örneklere yer verilmektedir.

G14- "İçerikler akıcı ve anlaşılırdı ancak içeriklerin sadeleştirilmesi gerekiyor. Psikomotor becerilere daha fazla yer verilmeli. Akıcılık ve anlaşılırlığın daha da arttırılması için yoğun ve detaylı anlatımdan kaçınılmalıdır."

G15- "İçeriklerin anlaşılır olması yapılacak etkinliklerde kolaylık sağlıyordu."

G16- "Genel olarak içerikler akıcı ve anlaşılırdı. Ancak bu durum bazı konularda değişiklik gösterebiliyordu. Bazı konularda daha anlaşılır ve basit düzeyde anlatılırken bazı konularda ise daha detaylı ve yoğun şekilde anlatılıyordu."

Şekil 4. 2: Zümreler bazında kılavuz kitapların akıcı ve anlaşılırlığı hakkındaki görüşler

Şekil 4.2 incelendiğinde 16 öğretmenden 14'ü (%87,5'i) kılavuz kitapların içeriklerini akıcı ve anlaşılır bulduğunu, 2 öğretmen ise (%12,5'i) akıcılık ve anlaşılırlık yönünden geliştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

4.3. Kılavuz Kitapların Zaman Açısından Etkileri İle İlgili Görüşler

Katılımcıların, kılavuz kitapların zaman açısından etkileri ile ilgili görüşleri için yapılan bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular Tablo 4.3' de sunulmuştur.

Tablo 4.3: Kılavuz kitapların zaman açısından etkileri ile ilgili görüşler

Soru	Örnek ifade	Temalar	Kodlar	f (n=15)
Kılavuz kitap zaman açısından ders içinde ve ders dışı sürelerde sizi nasıl etkiliyordu?	**.** Zaman açısından ders içinde ve okul dışında tasarruf sağlıyor.(B4)	Olumlu etkileri olduğunu düşünenler	**.** Verimli(6) **.** Tasarruf(6) **.** Yeterli(1) . Faydalı(1)	14
	. Kılavuz kitaplar zaman kaybettiriyor. (B10)	Olumsuz etkileri olduğunu düşünenler	**.** Zaman kaybı(1)	1

Tablo 4.3'e göre katılımcıların 14'ü kılavuz kitapların zaman yönünden ders içinde ve ders dışı sürelerde tasarruf sağladığını, zamanın daha verimli kullanılmasını beraberinde getirdiğini belirtmektedir. Katılımcıların ifadelerinden örnekler aşağıda belirtilmiştir.

B6- "Derslerde zamanın daha verimli geçmesini, ders dışı zamanlarda ise zamandan tasarruf sağlıyor."

B13- "Ders içinde zaman yönünden verimlilik sağlıyor. Süreyi kullanmayı daha kolaylaştırıyor. Ders dışı zamanda günlük plan yapmadığımdan zaman tasarrufu sağlıyor. Günlük plana harcayacağım süre yerine kılavuz kitabı inceleyip üstüne neler ekleyebileceğime zaman ayırıyorum."

B14- "Ders içinde zaman yönünden verimlilik sağlıyor. Ancak her soruyu her öğrenciye uygulayamıyoruz. Ders dışı zamanlarda da tasarruf sağlıyor. Kılavuz kitabı kontrol edip, diğer kaynaklardan da araştırmalar yapıyordum"

Katılımcılardan 1'i ise zaman yönünden ders içinde ve dışında olumsuz etkilerinin olduğunu ifade etmektedir. Bu konuda şu ifadeleri kullanmıştır:

B10- "Mesleğin ilk yıllarında süre bakımından yararlı olabilir ancak kıdem ilerledikçe süreyi kılavuz kitap olmadan da rahatlıkla kullanabiliyoruz. Kılavuz kitaplar zaman kaybettiriyor. Öğrenciler ile iletişimde kopukluk oluşturuyor."

Araştırmanın ikinci aşamasında; 4'er katılımcıdan oluşan zümreler bazında görüşler alınmıştır. Elde edilen bulgular şu şekildedir:

Birinci sınıf okutan katılımcılardan 4'ü de kılavuz kitapların zaman yönünden kendilerine tasarruf sağladığını belirtmektedir. Aşağıda belirtilen ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G1- "Kılavuz kitaplar öğretmenlerin zamanını daha verimli kullanmasını sağlıyordu. Derse hazırlık aşamasında daha çok zamanı kalıyordu. Şimdi hazırlığın bir kısmını plan yaparak geçiriyoruz."

G3- "Zaman yönünden tasarruf sağlıyor. Hazırlık aşamasında tasarruf sağlıyordu ancak derslerde mesleki tecrübeye sahip olduğumuzdan zaman yönünden fark etmiyordu."

G4- "Zaman yönünden katkısı olumlu katkısı oluyordu. Ancak bazı konularda öngörülen süreden önce biterken bazı konularda ise öngörülen sürede konu bitmeyebiliyordu. Ders yılı sonunda konular yetişmiş oluyordu."

İkinci sınıf okutan tüm katılımcılar kılavuz kitapların zaman yönünden tasarruf sağladığını ifade etmektedir. Aşağıda belirtilen ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G6- "Kılavuz kitaplar dağıtıldığı zamanlar ders dışında daha az zaman harcıyorduk. Şimdi günlük planlar daha fazla vaktimizi alıyor. Ders içinde de zaman tasarrufu sağlıyordu."

G8- "Günlük plan hazırlarken harcadığımız zamanı konu ile ilgili farklı etkinlikler araştırarak geçiriyorduk. Araştırma yapmamız için daha fazla vakit kalıyordu."

Üçüncü sınıf okutan katılımcılardan 3'ü kılavuz kitapların zaman yönünden tasarruf sağladığını ifade etmektedir. Aşağıda belirtilen ifadelerden örneğe yer verilmektedir.

G12- "Kılavuz kitaplar derse hazırlık aşamasında zaman yönünden faydalı oluyordu. Günlük plan hazırlamak yerine konularım için araştırmalar yapıyor, materyal hazırlıyordum."

1 katılımcı ise zaman yönünden fark etmediğini belirtmektedir. Aşağıda belirtilen ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

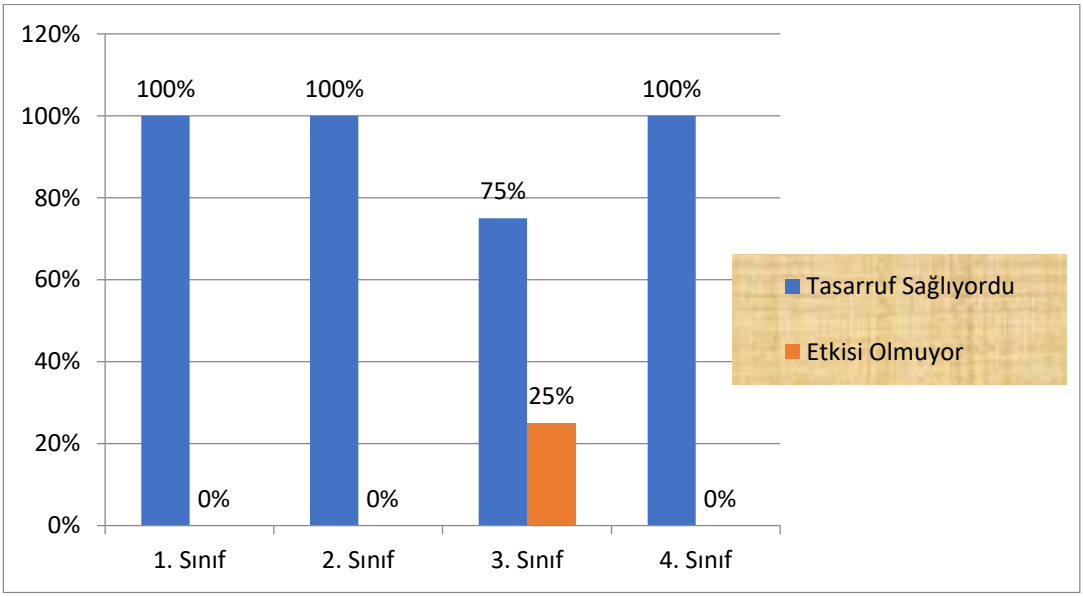
G9- "Kılavuz kitapların ders dışı ve ders içindeki sürelerde öğretmenlerin zamanını çok etkilediğini düşünmüyorum. Derslerden önce hazırlığımı yine yapıyordum. Araştırmalar yaparak üstüne eklemeler yapıyordum."

Katılımcılardan 4. Sınıf okutan 4 öğretmende kılavuz kitapların zaman yönünden tasarruf sağladığını belirtmektedir. Aşağıda belirtilenlerden örneklere yer verilmektedir.

G14- "Sınıf yönetiminde zamanın verimli kullanılmasını sağlıyordu. Çünkü öğretmenlerin ders öncesinde kılavuz kitaptan faydalanarak hazırlık yapması sınıfta oluşabilecek aksaklıkları önlüyordu."

G16- "Plan hazırlama için harcadığımız vakti, farklı etkinlikler hazırlamak için harcıyorduk. Kılavuz kitaplar ders dışı ve ders içi sürelerden tasarruf sağlıyor, daha verimli geçmelerine yardımcı oluyordu.

Şekil 4. 3: Zümreler bazında kılavuz kitapların zaman açısından etkileri ile ilgili görüşler

Şekil 4.3 incelendiğinde; 16 katılımcıdan 15'i kılavuz kitapların zaman yönünden olumlu yönde katkı sağladığını, 1 katılımcı ise zaman yönünden olumlu ya da olumsuz etkisinin olmadığını belirtmektedir.

4.4. Kılavuz Kitaplar Olduğunda Günlük Plan Hazırlanmasına Duyulan İhtiyaca Yönelik Görüşler

Katılımcıların, kılavuz kitaplar olduğunda günlük plan hazırlanmasına duyulan ihtiyaca yönelik görüşleri ile ilgili yapılan bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular Tablo 4.4' de sunulmuştur.

Tablo 4.4: Kılavuz kitaplar olduğunda günlük plan hazırlanmasına duyulan ihtiyaca yönelik görüşler

Soru	Örnek ifade	Temalar	Kodlar	f (n=15)
Kılavuz kitap kullanırken günlük plana ihtiyaç duyuyor muydunuz?	. Kılavuz kitap varken günlük plana ihtiyaç duymuyorum.(B1)	. Hazırlamayanlar	. Gerek kalmıyor.(6) .İhtiyaç duymuyordum.(5) .Yeterli geliyordu.(1)	12
	. Kendi günlük planımı kendim hazırlıyorum.(B12)	. Hazırlayanlar.	. Hazırlıyorum(1) . Yapıyorum(1) . İhtiyaç duyuyorum. (1)	3

Tablo 4.4'e göre araştırmaya katılanların 12'si kılavuz kitaplar var iken günlük plan hazırlamadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların ifadelerinden örnekler aşağıda belirtilmiştir.

B3- "Kılavuz kitap olduğunda günlük plana ihtiyaç duymuyorum. Kılavuz kitap olmadığında ise her ders için ayrı ayrı günlük plan hazırlamak çok zaman alıyor. Biz sınıf öğretmeni olarak birçok derse giriyoruz ve günlük planlar bizim çok vaktimizi alıyor."

B7- "Günlük plan hazırlamaya gerek kalmıyordu. Günlük plana ayıracağım süreyi materyal hazırlamaya ayırıyordum."

B9- "Kılavuz kitaplar yeterli geliyordu. Günlük plan hazırlamıyordum."

Katılımcılardan 3'ü kılavuz kitaplar olsa da günlük planlarını kendilerinin hazırladıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların ifadelerinden örnekler şu şekildedir:

B5- "Kılavuz kitaplar olduğunda da günlük plana ihtiyaç duyuyorum. Özellikle matematik derslerinde"

B13- "Kılavuz kitaptan da yararlanıyordum ancak kendi öğrencilerimin seviyelerine daha uygun günlük planlar hazırlıyordum."

Araştırmanın ikinci aşamasında; 4'er katılımcıdan oluşan zümreler bazında görüşler alınmıştır. Elde edilen bulgular şu şekildedir:

Araştırmaya katılan 1. Sınıf okutan katılımcıların hepsi kılavuz kitapların dağıtıldığı zaman günlük plan yapmaya ihtiyaç duymadıklarını belirtmektedir. Aşağıda katılımcıların ifadelerinden örneğe yer verilmiştir.

G2- "Günlük plan hazırlamaya ihtiyaç duymuyordum. Fakat yine de ilgili kazanım ile ilgili etkinlikler araştırıp oluşturuyordum."

2.sınıf okutan katılımcıların 4'ü de günlük plan hazırlamaya ihtiyaç duymadıklarını belirtmektedir. Aşağıda ifadelerden örneğe yer verilmektedir.

G7- "Günlük planlara ihtiyaç duymuyordum. Derslere hazırlanırken sınıfımın seviyesine göre ya da yaptığım araştırmalara göre fazladan hazırladığım çalışmaları kılavuz kitaba yazıyordum, not alıyordum."

G8- "Günlük plan hazırlamaya ihtiyaç duymuyorduk. Çünkü kılavuzda planlama adım adım çok iyi veriliyordu. Hazırladığımız fazladan çalışmaları, etkinlikleri kitap üzerine not alıyorduk."

Katılımcılardan 3. Sınıf okutan 4 öğretmende günlük planlara ihtiyaç duymadıklarını belirtmektedir. Aşağıda söylenilenlerden örnekler yer almaktadır.

G10- "Günlük plan hazırlamıyordum ancak kısa notlar alıyordum. Zaman zaman başka içeriklerde hazırladığım oluyordu."

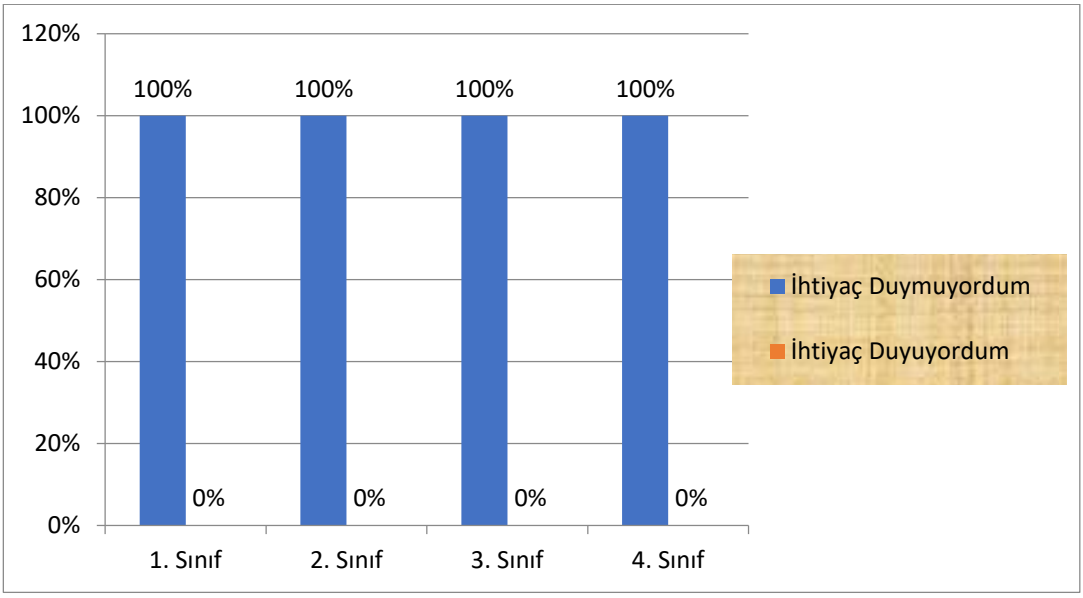
G12- "Ders içindeki zamanlamayı iyi kullanma bakımından kısa hatırlatıcı notlar alıyordum."

4. sınıf okutan katılımcı öğretmenlerin hiçbiri günlük plan hazırlamaya ihtiyaç duymadıklarını belirtmektedir. Aşağıda ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G15- "Günlük plan hazırlamıyordum. Kılavuz kitaptaki planı sınıf seviyesine göre düzenliyordum. Derslere hazırlanırken yaptığım araştırmalar neticesindeki etkinlikleri de ekliyordum."

G16- "Günlük plan hazırlamıyordum. Fakat derslerde yapacağım etkinlikleri araştırıp farklı çalışmalar da yapıyordum."

Şekil 4. 4: Zümreler bazında kılavuz kitaplar olduğunda günlük plan hazırlanmasına duyulan ihtiyaca yönelik görüşler

Şekil 4.4 incelendiğinde 1, 2, 3 ve 4. Sınıf okutan toplam 16 katılımcının hepsi de (%100'ü) kılavuz kitapların dağıtıldığında günlük plana ihtiyaç duymadıklarını belirtmektedir.

4.5. Kılavuz Kitapların Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Yapılmasına Etkisi Hakkındaki Görüşler

Katılımcıların, kılavuz kitapların çalışma kitabındaki etkinlikleri yapılmasına etkisi hakkındaki görüşleri ile ilgili yapılan bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular Tablo 4.5' de sunulmuştur.

Tablo 4.5: Kılavuz kitapların çalışma kitabındaki etkinliklerin yapılmasına etkisi hakkındaki görüşler

Soru	Örnek ifade	Temalar	Kodlar	f (n=15)
Kılavuz kitap olmadan öğrenci çalışma kitabındaki çalışmaları nasıl yapıyorsunuz?	. Derslerden önce hazırlık yaptığım için zorluk yaşamıyorum.(B5)	. Kılavuz kitap olmadan da kolaylıkla yapanlar.	. Ön hazırlık ile(3) . Kolaylıkla(3) . Zor olmuyor(2) . Günlük plan ile(2) . Araştırarak(2)	12
	. Kılavuz kitaplar olduğunda çalışma kitaplarındaki çalışmaları yapması daha kolay oluyordu.(B6)	. Kılavuz kitap ile daha kolay yapanlar.	. Daha kolay(2) . Pratik(1)	3

Tablo 4.5'e göre araştırmaya katılanların 12'si kılavuz kitapların çalışma kitaplarındaki çalışmaların yapılmasında bir etkisinin olmadığını belirtmektedir. Katılımcıların ifadelerinden örnekler aşağıda belirtilmiştir.

B10- "Kılavuz kitaplar olmadan da öğrenci çalışma kitaplarındaki çalışmaları tecrübeli öğretmenler kolaylıkla yapabilir. Mesleğin ilk yıllarında ise derslere daha fazla hazırlanarak girmek gerekir. Dersin ortasında kılavuz kitaptan çözümlere bakılmaz. Derslere hazırlıklı girilmesi gerekir."

B11- "Kitaplardaki çalışmaları yapması zor olmuyor. Ancak kılavuz kitaplar kontrol mekanizması gibiydi."

B13- "Çalışmaların çözümlerini kendim araştırarak buluyorum. Bu sebeple zor olmuyor. Derse hazırlıksız gelenlerin cevaplar bazen bir anda aklına gelmeyebilir veya çalışmadan gelenler zorlanabilirler."

Katılımcılardan 3'ü kılavuz kitaplar olduğunda çalışma kitaplarındaki çalışmaları daha kolay yapılabildiğini belirtmişlerdir. Katılımcıların ifadelerinden örnekler şu şekildedir:

B8- "Çalışma kitabındaki etkinlikleri kolaylıkla yapabiliyorum. Zaman zamanda araştırmalar yapıyorum. Ancak kılavuz kitaplar olduğunda daha kolay oluyordu."

B9- "Çalışma kitabındaki etkinliklerin yapılması kılavuz kitaplarla daha pratik oluyordu."

Araştırmanın ikinci aşamasında; 4'er katılımcıdan oluşan zümreler bazında görüşler alınmıştır. Elde edilen bulgular şu şekildedir:

1. Sınıf okutan katılımcıların %100'ü kılavuz kitapların öğrenci çalışma kitaplarındaki soruları, alıştırmaları çözerken ve etkinlikleri yaparken bir etkisinin olmadığını belirtmektedir. Aşağıda ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G1-"Derslere hazırlık yaptığımdan fark olmuyor. Ders kitabındaki etkinliklerden fazlasını yapıyordum."

G3-"Herhangi bir etkisi olmuyor. Sadece cevapların öğrencilerimin seviyesine göre uyarlama da katkısı oluyordu."

2. Sınıf okutan öğretmenlerden %75'i kılavuz kitapların öğrenci çalışma kitaplarındaki soruları, alıştırmaları çözerken ve etkinlikleri yaparken bir etkisinin olmadığını, %25'i ise faydasının olduğunu belirtmektedir Aşağıda ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G5-"Kitaba bakıp soruların, alıştırmaların cevaplarını vermiyordum. Öğrencilerden cevaplar aldıktan sonra sınıf seviyesine göre ortak bir cevap oluşturuyorduk."

G6-"Fen Bilimleri gibi yorumlamaya dayalı sorularda kılavuz kitaplardaki cevaplara ihtiyaç duyabiliyordum. Matematik dersindeki gibi kesin sonuçlu derslerde veya konularda çok ihtiyaç duymuyordum."

3. Sınıf okutan öğretmenlerden %100'ü kılavuz kitapların öğrenci çalışma kitaplarındaki soruları, alıştırmaları çözerken ve etkinlikleri yaparken bir etkisinin olmadığını belirtmektedir. Aşağıda ifadelerden örneğe yer verilmektedir.

G9-"Kılavuz kitaplar olmadan da öğretmenler gerekli çalışmaları yaparak bu etkinlikleri tamamlamaktadır."

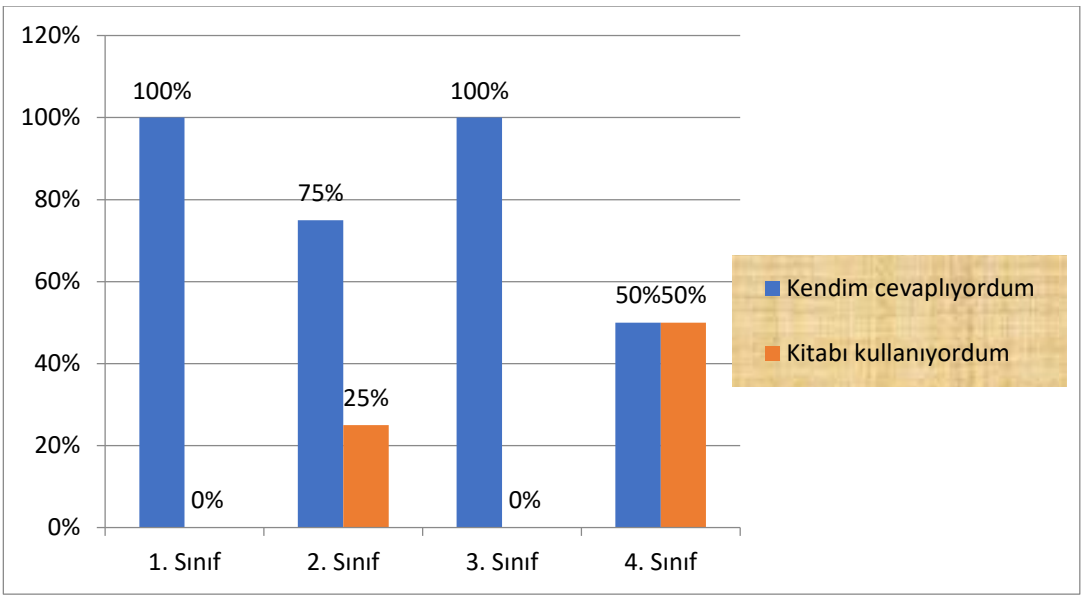
Katılımcılardan 4. Sınıf okutan öğretmenlerin %50'si kılavuz kitapların öğrenci çalışma kitaplarındaki soruları, alıştırmaları çözerken ve etkinlikleri yaparken bir etkisinin olmadığını belirtmektedir. Aşağıda ifadelerden örneğe yer verilmektedir.

G15-"Öğrenci çalışma kitabındaki sorulara önceden bakıp ön hazırlık yapmak gerektiği kanaatindeyim. Kılavuz kitaplar olduğunda da aynı şekilde ders etkinlikleri ve soruları önceden gözden geçiriyordum."

Katılımcıların %50'si ise olumlu katkısının olduğunu belirtmektedir. Aşağıda belirtilen ifadelerden örneğe yer verilmektedir.

G14-"Kılavuz kitapların olması çalışma kitabındaki soru, alıştırma ve etkinlikleri yapma konusunda bizlere yardımcı oluyordu."

Şekil 4. 5: Zümreler bazında kılavuz kitapların çalışma kitabındaki etkinliklerin yapılmasına etkisi hakkındaki görüşler

Şekil 4.5 incelendiğinde araştırmaya katılan 16 katılımcının 13'ü (%81,25'i) kılavuz kitapların olmasının ya da olmamasının öğrenci çalışma kitaplarındaki soru, çalışma, etkinlik vb. yaparken kendileri için bir fark oluşturmadığını belirtmektedir. 3 katılımcı (%18,75) ise olumlu yönde katkısının olduğunu belirtmektedir.

4.6. Kılavuz Kitapların Z Kuşağının İhtiyaçlarını Karşılaması Hakkındaki Görüşler

Katılımcıların, kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılaması hakkındaki görüşleri ile ilgili yapılan bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular Tablo 4.6' da sunulmuştur.

Tablo 4.6: Kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılaması hakkındaki görüşler

Soru	Örnek ifade	Temalar	Kodlar	f (n=15)
Kılavuz kitaplar Z kuşağının ihtiyacını karşılıyor muydu?	.Karşılıyor ancak sürekli güncel tutulması gerekiyor.(B14)	İhtiyaçları karşıladığını düşünenler.	. Yeterli(1) . Güncel(1)	2
	.İçerikler teknolojiyle birleşmediğinden ihtiyaçları karşılamıyor.(B1)	İhtiyaçları karşılamadığını düşünenler.	.Çeşitlilik(3) .Yetersiz (2) .Teknoloji(1) .Yenilenme(1)	6
	.Kısmen karşılıyordu, eksik yönleri vardı.(B5)	İhtiyaçları kısmen karşıladığını düşünenler.	.Güncelleme(3) .Teknoloji(3) .Eksik(1)	7

Tablo 4.6'ya göre katılımcıların 2'si kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşıladığını düşündüklerini belirtmiştir. Aşağıda belirtilen ifadelerden örneğe yer verilmiştir.

B9- "Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılama konusunda yeterli buluyorum. Ancak kılavuz kitaplar daha da geliştirilmelidir. Teknoloji çok hızlı ilerliyor. Bunun için kılavuz kitaplarda sürekli güncellenmelidir. Benim ile öğrenciler arasında kuşak farkı var. Benim onlara, onlarında bana ayak uydurabilmeleri için teknolojiyi öncelikli bizim öğrenmemiz gerekmekte. Ancak bize de kılavuzluk edenin olması lazım ki bizde çocuklara kılavuzluk edelim."

Araştırmaya katılanlardan 6'sı Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılamadığını belirtmiştir. Katılımcıların ifadelerinden örnekler aşağıda belirtilmektedir.

B3- "Kitaplardaki etkinlikler kalem kağıt ağırlıklı olduğundan Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılamıyordu."

B13- "İhtiyaçları karşılamıyordu. Kitaplardaki soru çeşitliliği çok az bulunmaktaydı."

Katılımcıların 7'sı Z kuşağının ihtiyaçlarını kısmen karşıladığını ifade etmiştir. Belirtilen ifadelerinden örnekler şu şekildedir:

B4- "İhtiyaçları kısmen karşılıyordu. Kitapların sık sık güncellenmesi gerekiyor."

B11- "Kısmen karşılıyordu. Kitaplarda interaktif uygulamalara, arttırılmış gerçeklikler gibi etkinlik ve uygulamalara yer verilmelidir. Teknolojik yönleri arttırılmalıdır. Bir iki dakikalık uygulamalar ile kalıcılıkları da arttırılabilir."

Araştırmanın ikinci aşamasında; 4'er katılımcıdan oluşan zümreler bazında görüşler alınmıştır. Elde edilen bulgular şu şekildedir:

1.Sınıf okutan katılımcıların 4'ü kılavuz kitapların Z kuşağını ihtiyaçlarını karşıladığını düşündüklerini belirtmektedir. Aşağıda örnek ifadelere yer verilmektedir.

G1-"Bence karşılıyordu."

G4-"Kılavuz kitapları kullandığımız zamanlarda z kuşağının ihtiyaçlarını karşılıyordu. Ancak günümüzde kılavuz kitaplar yeniden hazırlanacaksa içeriğinde kodlama, web-2 araçları, yeni nesil sorular gibi konularda bilgilendirici açıklamalar ve örnekler içermelidir."

2.Sınıf okutan katılımcılardan %75'i kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşıladıklarını, %25'i ise tam olarak karşılamadıklarını düşündüklerini belirtmektedir. Aşağıda örnek ifadelere yer verilmektedir.

G7-"Karşılıyordu. Kılavuz kitapların güncel olması gerekiyor. Bence her yıl güncellenmeli yoksa Z kuşağının beklentilerini karşılamakta zorlanacaktır."

G8-"Kitaplar Z kuşağının ihtiyaçlarını tam karşılamıyordu. Bunun için bu kitaplar teknolojiye uygun etkinliklerle de desteklenebilir. Z kuşağının beklentileri, ihtiyaçları ve sorunları incelenerek bunlara yönelik etkinlikler, çalışmalar eklenebilir.

3. sınıf okutan katılımcılardan %75'i kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşıladıklarını, ifade etmektedir. Aşağıda ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G9-"Kitaplar Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılıyordu. Kitapların içerikleri dönem içi gereksinimlere ve öğrencilerin gelişim özelliklerine göre sürekli güncellenmelidir. Konu ile ilgili kullanılabilecek web-2.0 araçları ile ilgili bilgi ve yönlendirmeler eklenmelidir."

G11-"İhtiyaçlarını karşılıyordu. Kitaplara ekleme yerine sadeleştirme yapılmasının daha yararlı olacağını düşünüyorum."

Katılımcıların %25'i ise ihtiyaçlarını karşılamadığını düşündüğünü belirtmektedir. Aşağıda ifadeye yer verilmektedir.

G10-"Karşılamıyordu. İçi daha dolu hazırlanmalıdır. Konuyu her açıdan ele almalıdır. Öğrencinin ufkunu açacak, düşünmeye yöneltecek sorular yer almalıdır. Mantık ve zorlayıcı sorulara da yer verilmelidir. Bilgi ve hayal gücüne yönelik metinler daha fazla yer almalıdır. Eğitim Bilişim Ağından (EBA) konu/kazanım ile ilgili video, çalışmalar, etkinlikler ve oyunların bağlantı adresleri eklenmelidir."

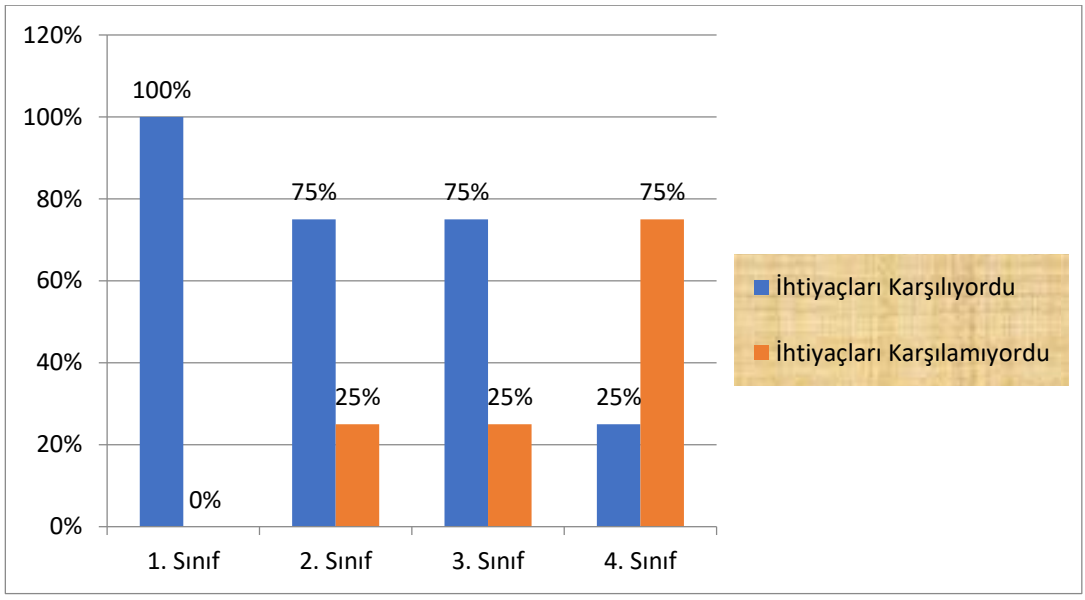
4. sınıf okutan katılımcıların %25'i Kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşıladığı belirtmektedir. Aşağıda belirtilen ifadeye yer verilmektedir.

G16-"Zamanında karşılıyordu ancak günümüzde interaktif etkinliklere daha fazla yer verilmelidir."

Katılımcıların %75'i ise ihtiyaçları karşılamada yetersiz kaldığını belirtmektedir. Aşağıda belirtilenlerden örneğe yer verilmektedir.

G14-"Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılamada yeterince karşılamıyordu. Konular oyunlar, ek araştırma, proje çalışmaları ile desteklenmelidir. Özellikle dijital dünyada yaşayan çocuklarımız için EBA ile bağlantı linkleri olmalıdır. İçeriklerde deneylere, uygulama yapabilecekleri etkinliklere daha fazla yer verilmelidir."

Şekil 4. 6 : Kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılaması hakkındaki görüşler

Şekil 4.6 incelendiğinde araştırmaya katılan 16 katılımcıdan 11'i (68,75'i) kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşıladıklarını, 5 katılımcı (%31,25'i) ise karşılamadıklarını ifade etmektedir.

4.7. Kılavuz Kitapların Yeni Atanan Öğretmenler Açısından Önemi Hakkındaki Görüşler

Katılımcıların, kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısından önemi hakkındaki görüşleri ile ilgili yapılan bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular Tablo 4.7' de sunulmuştur.

Tablo 4.7: Kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısından önemi hakkındaki görüşler

Soru	Örnek ifade	Temalar	Kodlar	f (n=15)
Kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısından önemi nedir?	**.** Mesleğe yeni başlayanlar için önemlidir ve onlara yön göstericidir.(B9)	.Önemli	.Yol gösterici(4) .Gerekli(2) .Kılavuz(2) .Yararlı(1) .İhtiyaç(1) .Yol haritası (1) .Yön gösterici(1) .Planlama(1)	13
	. Araştırma yaparak, internet ve teknoloji ile farklı kaynaklara ulaşabilir ve kendini geliştirebilir ve çok daha fazla içeriğe ulaşabilir.(B2)	.Önemsiz	.Araştırmak(1) .Gelişim(1)	2

Tablo 4.7'ye göre katılımcıların 13'ü kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısından önemli olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların ifadelerinden örnekler şu şekildedir:

B1- "Yeni atanan öğretmenler için daha önemlidir. Onlara yol gösterici olur. Derslerin planlanması ve zaman yönetimi bakımından yararlı oluyor."

B5- "Mesleğe yeni başlayan meslektaşlarımız için daha işlevsel olacaktır. Özellikle tek öğretmenli ve internet erişiminin olmadığı veya kısıtlı olduğu yerlerde görev yapan, kalan öğretmenler için kılavuz niteliği taşıyacaktır."

B12- "Her mesleğin ilk yıllarında olduğu gibi öğretmenlikte de ilk yıllarda bir kılavuzun olması faydalı olacaktır. İnternet olsa da kılavuz kitaplar başvurulacak ilk kaynaklardır."

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 2'si kılavuz kitaplarının yeni atanan öğretmenler açısından önemsiz olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların ifadelerinden örnekler şu şekildedir:

B2- "Yeni atanan öğretmenler için kılavuz kitap yerine araştırma yaparak, internet ve teknoloji ile farklı kaynaklara ulaşabilir ve kendini geliştirebilir ve çok daha fazla içeriğe ulaşabilir."

B13- "Kılavuz kitap yerine araştırma yaparak kılavuz kitaplardan kendilerini daha iyi geliştirebilir. Kendisinin bulması meslekte yetişmelerine daha fazla katkı sağlayacaktır."

Araştırmanın ikinci aşamasında; 4'er katılımcıdan oluşan zümreler bazında görüşler alınmıştır. Elde edilen bulgular şu şekildedir:

Araştırmaya katılan 1. Sınıf okutan öğretmenlerden %100'ü kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler için önemli olduğunu belirtmektedir. Aşağıda ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G2-"Göreve yeni başlayan meslektaşlarımıza deneyim kazanma aşamasında yardımcı olduğunu düşünüyorum."

G3-"Özellikle yeni atanan öğretmenler açısından daha önemlidir. Onlara rehberlik ediyordu."

G4-"Kılavuz kitaplar yeni atanan öğretmenler için yol gösterici olarak yararlı olacaktır."

2. sınıf okutan katılımcılardan %100'ü kılavuz kitapların yeni başlayan öğretmenlere olumlu katkısı olduğunu düşündüklerini belirtmektedir. Aşağıda ifadelerden örnekler yer verilmektedir.

G5-"Kılavuz kitaplar yol göstericidir. Özellikle yeni başlayan öğretmenler için yararlı olacaktır. Mesleğin ilk yılında tek öğretmenli okullara atanıldığında ya da internetin çekmediği zor çektiği bölgelerde çalışırken daha fazla ihtiyaç olacaktır."

G8-"Kılavuz kitaplar yeni atanan öğretmenlerin dersleri işleyişinde, çocuklara yaklaşımlarında daha etkili olmasını sağlıyor. Onlara yol göstererek mesleği daha başarılı sürdürmelerini sağlıyor.

3. sınıf okutan katılımcılardan %75'i yeni atanan öğretmenlere kılavuz kitapların faydasının olacağını belirtmektedir. Aşağıda ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G10-"Mesleğini yeni icra etmeye başlayan öğretmenlere rehberlik yapacak, yardımcı olacaktır. Öğretmene dersin işlenişi veya kazanımın kazandırılması aşamasında fikir veriyordu."

G12-"Yeni başlayan öğretmenlere daha fazla yol gösterir. Kesinlikle faydalıdır."

%25'i ise görevine yeni başlayan öğretmenin de kılavuz kitap olmamasından etkilenmeyeceğini belirtmektedir. Aşağıda ifadeye yer verilmektedir.

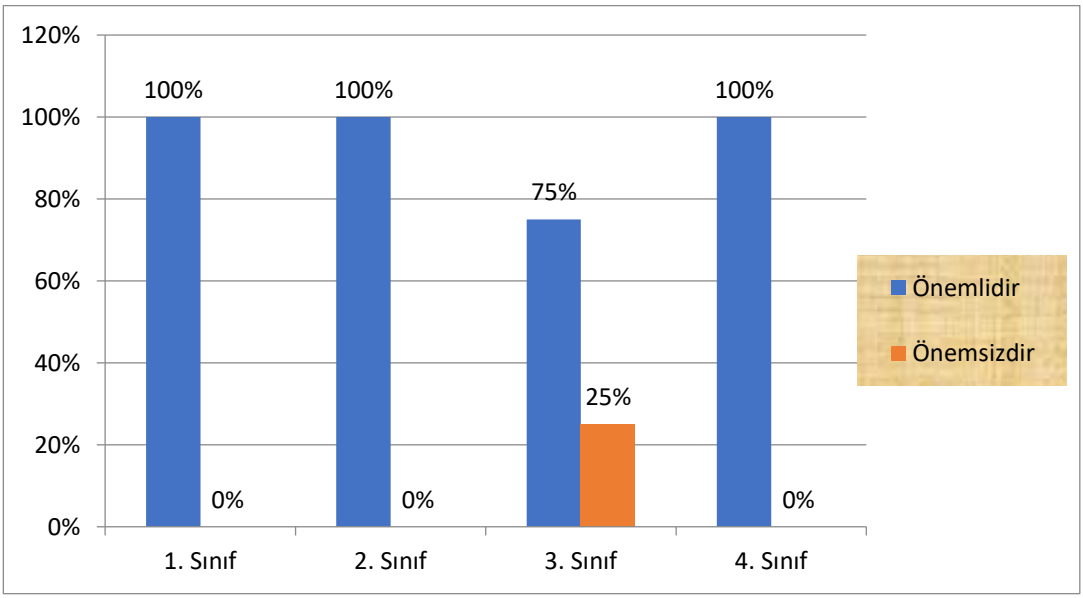
G9-"Yeni atanan öğretmenler de (köye atananlarda dahil) internetten faydalanarak derslerine hazırlık yapabilirler."

4. sınıf okutan katılımcıların %100'ü yeni atanan öğretmenler için kılavuz kitapların faydalı olacağını belirtmektedir. Aşağıda belirtilen ifadelerden örneklere yer verilmektedir.

G13-"Yeni atanan öğretmenlerimize kolaylık sağlayacağını, onların emin adımlarla yürümesine yardımcı olacağını düşünüyorum."

G15-"Kılavuz kitaplar mesleğin ilk yıllarında mutlaka kullanılmalıdır. Yeni başlayan öğretmenler için yol göstericidir."

Şekil 4. 7: Kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısından önemi hakkındaki görüşler

Şekil 4.7 incelendiğinde araştırmaya katılan Katılımcıların 15'i (%93,75'i) kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısında daha önemli olduğunu ve yol gösterici özelliği ile öğretmenlere yararlı olacağını belirtmektedir. 1 katılımcı (%6,25'i) ise yeni atanan öğretmenlerin de internetten ve çeşitli kaynaklardan derslere hazırlanabileceğinden kılavuz kitabın olup olmamasının fark etmeyeceğini belirtmektedir.

5.SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadaki elde edilen verilere göre tespit edilen sonuçlar ve sonuçlara göre hazırlanmış öneriler bulunmaktadır.

5.1. Sonuç

Araştırmada elde edilen verilere göre sonuçlar 7 başlık altında verilmektedir.

5.1.1. Kılavuz Kitapların Öğretmenlere Yeniden Dağıtılmasının Gerekliliği Hakkındaki Sonuçlar

Araştırma sonucunda katılımcılar ile bireysel yapılan görüşmelerden ve sınıflar bazında grupla yapılan çalışmalarda sınıf öğretmenlerinin tamamına yakını öğretmen kılavuz kitaplarının yeniden dağıtılmasının gerekli olduğu yönünde görüş bildirmiştir. MEB tarafından öğretmen kılavuz kitaplarının yeniden gönderilmesi ya da EBA üzerinden elektronik ortamda öğretmenlerin erişimine sunulmasının yararlı olacağı sonucuna ulaşılabilir. Sonuca benzer olarak Ayvacı ve Er-Nas, (2009), Yurtbakan ve Cerrah Özsevgeç, (2019) ve Erden ve Dilekçi, (2022) de yaptıkları araştırmalarda kılavuz kitapların gerekli olduğu sonucuna ulaşmıştır. Eğitimde rastlantısal olarak elde edilen başarı süreklilik içermemektedir. Eğitimde plansız programsız elde edilen başarı rastlantısal olacaktır. Eğitimde istenen hedeflere ulaşabilmek için ise eğitim bilimsel yaklaşım içinde planlı programlı şekilde gerçekleşmelidir (Erden ve Dilekçi, 2022). Programın başarılı olmasında ise kılavuz kitaplar programın uygulayıcısı olan öğretmenlere rehberlik edecektir.

5.1.2. Kılavuz Kitapların İçeriğinin Akıcılığı ve Anlaşılırlığı Hakkındaki Sonuçlar

Katılıcımlar ile yapılan bireysel görüşmelerde ve sınıflar düzeyinde gruplar ile yapılan çalışmada da öğretmenlerin tamamına yakını kılavuz kitapların içeriklerinin

akıcı ve anlaşılır dilinin olduğunu belirtmektedir. Katılımcılardan elde edilen bilgilere göre kılavuz kitap içeriklerinin akıcı, çok net anlaşılır, dilinin kolay ve sade olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Sonuca benzer olarak Şahin (2010) araştırmasında öğretmenlerin kılavuz kitaplara karşı olumlu düşüncelere sahip oldukları sonucuna ulaşmıştır.

5.1.3. Kılavuz Kitapların Zaman Açısından Etkileri İle İlgili Sonuçlar

Bireysel görüşmeler ve sınıflar düzeyinde gruplar ile yapılan çalışmalarda katılımcıların tamamına yakını kılavuz kitapların kullanılmasının ders içi ve ders dışı zamanlarda zaman yönünden tasarruf sağladığını ifade etmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu kılavuz kitaplar olduğunda ders içi sürelerin daha verimli geçtiğini belirtmektedir. Benzer sonuçlara Erden ve Dilekçi'nin (2022) çalışmasında ulaşılmıştır. Katılımcılar kılavuz kitapların dağıtıldığı zamanlarda günlük plan hazırlamak için harcadıkları vakitleri yine derse hazırlanarak geçirdiklerini belirtmektedir. Derslere hazırlanırken kılavuz kitaba çalışıp, notlar aldıklarını kendi sınıflarının seviyelerine göre güncellemeler yaptıklarını belirtmektedir. Günlük planlar için harcadıkları sürelerin yerine diğer kaynaklardan ve internetten araştırmalar yaparak, fazladan etkinlikler ve materyaller hazırladıkları sonucuna ulaşılmaktadır. Az sayıda öğretmen ise zaman yönünden etkisi olmadığını, ders içinde mesleki tecrübe ile zamanı verimli kullandığını ders dışında ise ders için hazırlık yaptığını belirtmektedir. Öğretmenler kılavuz kitaba tamamen bağlı kalmamalıdır. Fazladan araştırmalar, çalışmalar yaparak içerikleri ve etkinlikleri kendi sınıfının seviyesine göre düzenlemeli, ekleyebilmelidir. Kılavuz kitabın sunduklarını kendi sınıf seviyesine, bulundu yöre gibi özelliklere göre uyarlamalıdır. Ayrıca araştırmalar yapıp; içerikler, etkinlikler üreterek, özgünlüğünü korumaya devam etmelidir. Araştırmadan öğretmenlerin bu çalışmaları yaptıkları sonucuna ulaşılmaktadır.

5.1.4. Kılavuz Kitaplar Olduğunda Günlük Plan Hazırlanmasına Duyulan İhtiyaca Yönelik Sonuçlar

Araştırmada bireysel görüşmelerde ve grupla yapılan çalışmada katılımcı öğretmenlerin tamamına yakını kılavuz kitaplar dağıtıldığında günlük plana ihtiyaç duymadığını belirtmektedir. Kılavuz kitaplarda bir dersin ya da kazanımın kazandırılması aşamasında dikkat çekmeden, güdülemeye, dersin işlenişinde kullanacak yöntem tekniklerden değerlendirme aşamasına kadar her bir bölüm ayrıntılı olarak yer almaktadır. Görüşmelerden günlük plana ihtiyaç duyulmadığı ancak kılavuz kitaba kısa notlar şeklinde hatırlatmalar veya içerikler eklendiği sonucuna varılmaktadır.

5.1.5. Kılavuz Kitapların Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Yapılmasına Etkisi Hakkındaki Sonuçlar

Katılımcıların büyük çoğunluğu çalışma kitaplarındaki etkinlikleri kendi araştırma ve bilgileri ile kolayca yaptıklarını belirtmektedir. Çok az sayıda katılımcı ise kılavuz kitaplar ile soruları cevaplarken daha pratik olduğunu ve oluşturulacak cümleleri öğrencilerin seviyesine uygun hale getirmede kolaylık sağladığını belirtmektedir. Özellikle 4. Sınıf okutan öğretmenlerin yarısı kılavuz kitapların öğrenci çalışma kitabındaki soru, alıştırma ve etkinlikleri yapma konusunda yardımcı olduğunu belirtmektedir. 4. Sınıf düzeyindeki bu sonucun ders sayısındaki artış neden olduğu düşünülmektedir. Genel olarak öğretmenlerin öğrenci çalışma kitabındaki etkinlikleri yapmak için kılavuz kitaplara ihtiyacı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.6. Kılavuz Kitapların Z Kuşağının İhtiyaçlarını Karşılaması Hakkındaki Sonuçlar

Yapılan bireysel görüşmelerde katılımcıların yarıya yakını kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılamadığını ifade etmektedir. Sınıflar düzeyinde yapılan

görüşmelerde ise katılımcıların çoğunluğunun Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılandığını belirtmektedir. Kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılaması konusunda karşılandığı ve karşılanmadığı görüşlerinin birbirine yakın sayıda olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Katılımcılardan Z kuşağının beklentileri konusunda farklı fikirlerinin olmasının sonuçta etkili olabileceği düşünülmektedir. Kılavuz kitapların Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılaması konusunda katılımcıların görüşlerinin birbirine yakın olduğu sonucuna varılabilmektedir. Katılımcıların tamamına yakını kılavuz kitapların sürekli güncellenmesi, teknoloji desteğinin arttırılması, etkinliklerin ve içeriklerin zenginleştirilmesi gerektiğini belirtmektedir. Öğrencilerin teknolojik okur-yazarlıklarının daha yüksek olduğu, z kuşağının ihtiyaçlarının da sürekli değiştiği, öğretmenler ile öğrenciler arasında kuşak farklılıklarının olduğu düşünüldüğünde; öğretmenlere Z kuşağı konusunda bilgilendirmeler yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Kılavuz kitapların içeriklerinde Z kuşağının beklenti ve ihtiyaçları, web 2 araçları, arttırılmış gerçeklik, eğitsel oyunlar, konunun EBA ile bağlantı adresleri, eğitsel oyunlar gibi içeriklerin eklenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

5.1.7. Kılavuz Kitapların Yeni Atanan Öğretmenler Açısından Önemi Hakkındaki Sonuçlar

Araştırmanın her iki aşamasında da katılımcıların tamamına yakını kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler için önemli olduğunu belirtmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu kılavuz kitapların öğretmenler için önemli olduğunu ancak mesleğin ilk yıllarında ise daha çok önemli olduğunu belirtmektedir. Sonuca benzer olarak Ceylan, (2018) deki araştırmasında kılavuz kitapların mesleki deneyimi az olan öğretmenlere büyük fayda sağladığını belirtmektedir. Mesleğin ilk yıllarında daha önemli olmasının sebebinin tecrübe azlığının etkili olduğu düşünülmektedir. Her meslekte olduğu gibi öğretmenlikte de tecrübe önem taşımaktadır. Tecrübe ise zamanla kazanılmaktadır. Oliva ve Gordon (2018) özellikle mesleğin ilk yıllarındaki öğretmenlerin daha ayrıntılı planlara ihtiyaç duyabileceklerini ifade etmektedir.

Mesleğin ilk yıllarında ayrıntılı plana ihtiyaç duyan öğretmenlerin, kılavuz kitaplar kendinden daha emin olmalarını sağlayacaktır.

5.2. Öneriler

- Öğretmen kılavuz kitaplarının Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenip dağıtılması,
- Yeni atanan öğretmenlere rehberlik etmesi amacıyla yeniden öğretmen kılavuz kitapları dağıtımının yapılması,
- Kılavuz kitapların basılı olarak dağıtılması yerine elektronik ortamda EBA gibi resmi platformlar üzerinden gönderilmesi,
- Kılavuz kitaplarda öğrencilerin öğrenmelerine yardımcı olacak bilişim desteklerini daha fazla içermeleri,
- Öğretmen kılavuz kitabının kullanılmasının öğrencilerin akademik başarılarına etkilerini araştırmak için deneysel çalışmalar yapılması,
- Araştırma diğer eğitim kademelerindeki öğretmenler ile gerçekleştirilmesi,

maddeleri önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Açıkgöz, K. Ü. (2002). *Aktif öğrenme*. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.

Akınoğlu, O. (2011). *Öğrenme-öğretmede yeni yaklaşımlar (Ed:Behçet Oral). Öğrenme öğretme kuram ve yaklaşımları*. Ankara:Pegem Akademi Yayıncılık.

Akyol İnç, N. (2009). *Fen ve Teknoloji Dersi Veren Öğretmenlerin Kılavuz Kitaptaki Yöntem ve Tekniklerle İlgili Yeterliliklerinin Belirlenmesi*. *(*Yüksek lisans Tezi*)* Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. Trabzon. Yök Tez Kataloğu veri tabanından erişildi.

Akyüz, Y. (2012). *Türk eğitim tarihi* (22.bs.). Ankara: Pegem Akademi.

Alkış Küçükaydın, M. ve İşcan, A. (2017). İlköğretim 3. sınıf Türkçe ders kitapları ve öğretmen kılavuz kitabının yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına uygunluk düzeyi. *Ana Dili Eğitim Dergisi, 5*(1), 1-13.

Arslan, M. (2007). Eğitimde yapılandırmacı yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 40*(1), 41-61.

Ayvacı, H. Ş. ve Er-Nas, S. (2009). Öğretmen kılavuz kitaplarının yapılandırmacı kurama göre öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi.*Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitim Dergisi, 3*(2), 212-225. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/39789 adresinden erişildi.

Bircan, M. A. ve Gökbulut, Y. (2014). İlkokul 1. Sınıf öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabının yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına uygunluk düzeyi. *Cumhuriyet International Journal of Education-CIJE, 3*(4), 49-60.

Buldan, İ, Aktürk, E. ve Aytaç, S., (2005) "Uygulanan Sosyal Bilgiler Programına Öğretmen Yaklaşımları ve Yeni Programdan Beklentiler", *II. Sosyal Bilimler Kongresi,* Bildiriler, Van.

Brooks, J, G. ve Brooks M, G. (1993). In *Search Of Understanding: The Case For Constructivist Classrooms, Association For Supervision And Curriculum Development*. Virginia:Alexandria.

Bryman, A. (2012). *Social Research Methods, 4. Edition.* New York:Oxford University Press.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri.* Ankara: PegemA Yayıncılık.

Ceyhan, E. ve Yiğit, B. (2004). *Konu alanı ders kitabı incelemesi* (2.bs.). Ankara: Anı Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde program geliştirme (10.bs.).* Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2021). *Eğitimde program geliştirme- kuramdan uygulamaya (30. bs.)* Ankara:PegemA Yayıncılık.

Durmuş, S. (2001). Matematik eğitiminde oluşturmacı yaklaşımlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 1,* 91-107.

Erdem, E. (2001). *Program geliştirmede yapılandırmacılık yaklaşımı*.(Yüksek Lisans Tezi). Hacattepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara. Yök Tez Kataloğu veri tabanından erişildi.

Erdem, E. ve Demirel, Ö. (2002). Program geliştirmede yapılandırmacılık yaklaşımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23*, 81-88.

Erden, B. ve Dilekçi, A. (2022). Türkçe öğretiminde bir ihtiyaç olarak kılavuz kitaplar ve ders planı. *Milli Eğitim,* 51(233), 623-642.

Erkılıç, T. A. ve Can, S. (2018). Eğitim yönetimi ders kitaplarının içerik ve fiziksel özellikleri açısından incelenmesi. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (AUJEF), 2(*4), 295-307.

Fidan, M. (2020). Covid-19 belirsizliğinde eğitim: İlkokulda zorunlu uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşleri. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi, 6*(2), 24- 43

Genç, S. Z., Güner, F. ve Güner, A. S. (2014). İlk/ortaokul öğretmenlerinin öğretmen kılavuz kitaplarına yönelik görüşlerinin incelenmesi: Çanakkale ili örneği. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 23*(2014), 79-109.

Glasersfeld, E. (2007). A constructivist speculation about parmenides. *Constructivist Foundation, 3*(1), 27-29.

Göçer, A. ve Aktürk, Y. (2015). İlk ve ortaokul öğretmenlerinin öğretmen kılavuz kitabına yönelik algıları: metafor analizi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2015*(4), 186-199.

Gökkaya, K. (2003). *Sosyal bilgilere giriş. Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu-sosyal bilgiler, (Ed. C. Şahin*). Ankara: Gündüz Eğitim Yayıncılık.

Gülersoy, A. E. (2013). İdeal ders kitabı arayışında sosyal bilgiler ders kitaplarının bazı özellikler açısından incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports and Science Education, 2*(1), 8-26.

Güneş, F. (2009). Türkçe öğretiminde günümüz gelişmeleri ve yapılandırıcı yaklaşım. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6*(11), 1-21.

Hemmi, K., Krzywacki, H. Ve Koljonen, T. (2018). Investigating finnish teacher guides as a resource for mathematics teaching. *Scandinavian Journal of Educational Research, 62*(6), 911-928.

İnan, C. (2006). Matematik öğretiminde materyal geliştirme ve kullanma. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 7*, 47-56.

Kabapınar, Y. (2006). Yeni öğrenmelerin ışığında sosyal bilgiler ders kitapları, hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi, (Ed Öztürk Cemil). Ankara: Pegema.

Karakuş, C. (2010). *İlköğretim birinci kademe öğretmen kılavuz kitaplarının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi.* (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya. Yök Tez Kataloğu veri tabanından erişildi.

Karamustafaoğlu, O. (2006). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin öğretim materyallerini kullanma düzeyleri (Amasya ili örneği). *AÜ. Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi, 1*(1), 90-101.

Kılıç, A. (2009).İlköğretim birinci kademe derslerinde öğretmen kılavuzuna duyulan ihtiyaç ve içeriği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21*, 295-309.

Kılıç, A. ve Seven, S. (2003). *Konu alanı ders kitabı incelemesi. Ankara:* Pegem A Yayıncılık.

Kırnık, D. (2017). İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin okuma yazma öğreniyorum kılavuz kitabını kullanma düzeyleri ve nedenleri. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences,3(1), 23-36.*

Liang, L.L. ve Gabel, D. L. (2005). Effectiveness of a constructivist approach to science instruction for prospective elementary teachers. *International Journal of Science Education, 27* (10), 1143- 1162.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), (2004). Tebliğler Dergisi, Sayı: 2560. http://tebligler.meb.gov.tr/index.php/tuem-sayilar/viewdownload/68-2004/201-2560-may-s-2004 adresinden erişildi.

Milli Eğitim Bakanlığı ders kitapları yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik. (2004). *T.C. Resmi Gazete*,25405,17 Mart 2004.

Milli Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği. (2015). *T.C. Resmi Gazete,* 29502, 14 Ekim 2015. http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1605.pdf adresinden erişildi.

Oliva P. F. ve Gordon, W. R. (2018). *Program Geliştirme.*(K. Gundoğdu, Çev.). Ankara: Pegem.

Ocak, G. ve Dai, A. (2010). İlköğretim dördüncü sınıf Türkçe ders ve çalışma kitaplarının yapılandırmacı öğrenme anlayışına göre değerlendirilmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3*, 91-108.

Özerbaş, M. A. (2007). Yapılandırmacı öğrenme ortamının öğrencilerin akademik başarılarına ve kalıcılığına etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 5*(4), 609-635.

Sağlam, H. İ. ve Bilgili, S. A. (2006). aktif öğrenmeyi temel alan yapılandırmacı yaklaşımın sosyal bilgiler öğretimine yansımaları. *Kazım Karabekir Eğitim Fakultesi Dergisi, 14,* 271-285.

Savery, J. R. ve Duffy, T. M. (1995). Problem Based Learning: An Instructional Model and Its Constructivist Framework. *Educational Technology, 35,* 31– 38.

Şahin, A. (2010). İlköğretim ikinci ve üçüncü sınıf Türkçe ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi, 185,* 48-65.

Şahin, T. (1998*). "Amerika'da İlkokul 5.Sınıflarda Okutulan Ana Dili Ders Kitabının Değerlendirilmesi. Dünyada ve Türkiye'de Anadili Eğitimi".* Sempozyum Bildirileri, Ankara Üniv. Tömer Yayınları, Ankara.

Şahin, Y. T. ve Yıldırım, S. (1999). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Şaşan, H. H. (2002). Yapılandırmacı öğrenme. *Yaşadıkça Eğitim*, *74*, 49-52.

Simpson, T. L. (2002). Dare Oppose Constructivist Theory?, *Educational Forum, 66* (4), 347 –354.

Şimşek, N. (2004). Yapılandırmacı öğrenme ve öğretime eleştirel bir yaklaşım. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 3*(5), 115-139.

Tor, H. ve Erden, O. (2004). İlköğretim öğrencilerinin bilgi teknolojilerinden yararlanma düzeyleri üzerine bir araştırma. *The Turkish Online Journal of Education Technology, 3*(1), 120-130.

Toraman, F. (2010). *İlköğretim 1. Kademede görev yapan sınıf öğretmenlerinin kılavuz kitabı kullanmaya yönelik tutumları (Kırıkkale ili örneği).* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. Yök Tez Kataloğu veri tabanından erişildi.

Turan, İ. ve Karabacak, N. (2008). Sosyal bilgiler öğretmen kılavuz kitaplarının öğretimdeki yansımaları. *Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, 177,* 138–151.

Uluçınar Sağır, Ş. (2017). Sınıf öğretmenlerinin kullandıkları fen kılavuz kitaplarının incelenmesi. *Karaelmas Journal of Educational Sciences, 5*,19-29.

Uzuntiryaki, E. ve Boz, Y. (2006). Öğretmen adaylarının ders kitabı kullanımı ile ilgili görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 31*(2006), 212-220.

Vermette, P. ve Foote, C. (2001). Constructivist philosophy and cooperative learning practice:toward integration and reconciliation in secondary classrooms. *American Secondary Education, 30*(1), 26-37.

Yalın, H. İ. (2000). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme* (2.bs.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (9.bs.).* Ankara: Seçkin Yayınevi.

Yurtbakan, E. ve Cerrah Özsevgeç, L. (2019). Kılavuz kitapların gerekliliği hakkında sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Milli Eğitim*, *48*(222), 127-147.

EKLER

EK-1.Bilgilendirilmiş Onam Formu ve Çalışmaya Katılım Onayı

Sizi Çankırı Karatekin Üniversitesi Yüksek Lisans öğrencisi Samet HAMLI tarafından yürütülen "İlkokullarda Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Kaldırılmasının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" başlıklı araştırmaya davet ediyoruz. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığınız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa ya da daha fazla bilgi isterseniz bize sorunuz. Bu çalışmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan çıkma hakkına sahipsiniz. Çalışmayı yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam verdiğiniz biçiminde yorumlanacaktır. Size verilen formlardaki soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek kişisel bilgiler tamamen gizli tutulacak ve yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır.

Kıymetli Öğretmenim,

Çankırı Karatekin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Bölümünde Dr. Öğr. Üyesi Adem ÇİLEK danışmanlığında "İlkokullarda Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Kaldırılmasının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" konulu bir araştırma yapmaktayım. Bu konuda sizin görüşünüze ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırmanın sonuçlarının geçerli ve güvenilir sonuçlar ortaya koyması açısından içten ve samimi cevap vermeniz önemlidir. Yapılacak görüşme sürecinde söyleyeceğiniz her şey gizli tutulacak, çalışma sürecinde isminiz kesinlikle kullanılmayacaktır. İzniniz olursa görüşme sürecinde söyleyecekleriniz ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınacaktır. Çalışmaya vereceğiniz katkılardan dolayı çok teşekkür ederiz. Ses kayıt cihazı ile kayıt yapılmasına;

Onay veriyorum ( ) Onay vermiyorum ( )

Samet HAMLI/ Sınıf Öğretmeni
Çankırı Karatekin Üniversitesi/ Yüksek Lisans Öğrencisi
samethamli@hotmail.com

EK-2.Görüşme Soruları

Cinsiyet : Kadın ( ) Erkek ( )

Yaşınız :

Kıdem Yılınız : ..... (Yıl)

1.Sizce kılavuz kitaplar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yeniden dağıtılmalı mıdır?

2.Kılavuz kitapların içeriklerinin akıcılığı ve anlaşılırlığı hakkında neler düşünüyorsunuz?

3.Kılavuz kitaplar dersler dışındaki ve ders içindeki sürelerde öğretmenlerin zamanını nasıl etkiliyordu?

4.Kılavuz kitaplar dağıtıldığında günlük plan hazırlamaya ihtiyaç duyuyor muydunuz?

5.Kılavuz kitaplar olmadığında öğrenci çalışma kitaplarındaki soruları, alıştırmaları çözerken ve etkinlikleri yaparken ne gibi farklılıklar oluyor?

6.Sizce kılavuz kitaplar Z kuşağının ihtiyaçlarını karşılıyor muydu? Karşılamadığını düşünüyorsanız ne gibi eklemeler yapılmalıdır?

7.Kılavuz kitapların yeni atanan öğretmenler açısından önemi nedir?

EK-3.Etik Kurul Değerlendirme Formu

T.C.
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURUL DEĞERLENDİRME FORMU

Toplantı No:	23
Araştırmanın Yürütücüsü:	SAMET HAMLI
Araştırmanın Başlığı:	İlkokullarda Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Kaldırılmasının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi
Karar Tarihi:	09-11-2021
Kurul Görüşü:	Kabul Edilmiştir. Araştırmanın/Projenin uygulanabilirliği konusunda bilimsel araştırmalar etiği açısından bir sakınca yoktur.

SONUÇ: Kabul Edilmiştir. Araştırmanın/Projenin uygulanabilirliği konusunda bilimsel araştırmalar etiği açısından bir sakınca yoktur.

Başkan
Prof. Dr. Hüseyin ODABAŞ
İMZA

Başkan Yardımcısı
Doç. Dr. Ela Özkan CANBOLAT
İMZA

Üye
Prof. Dr. Gülcihan YILDIRIM
İMZA

Üye
Doç. Dr. Hakan ÇOLAK
İMZA

Üye
Doç. Dr. Bilgehan TEKİN
İMZA

Üye
Doç. Dr. Emine ÇELİKSOY
İMZA

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Serap Aslan COBUTOĞLU
İMZA

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Erhan Bulut
İMZA

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Süheyla BOZKURT
İMZA

Belge Doğrulama Adresi:
https://etikkurul.karatekin.edu.tr/dogrulama/47a4add168114869

Çankırı Karatekin Üniversitesi

Çankırı Karatekin Üniversitesi

EK-4.Araştırma İzin Talebi (Karatekin Üniversitesi)

T.C.
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-49835440-010-50034
Konu : Araştırma İzin Talebi(Samet HAMLI)

ÇANKIRI İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı 198311053 numaralı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Samet HAMLI "İlkokullarda öğretmen kılavuz kitaplarının kaldırılmasının sınıf öğretmenlerinin sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi" isimli tez çalışması için tez konusuyla ilgili ders veren öğretmenlerle görüşme yapmak için izin talep etmektedir.

İlgili öğrenciye araştırma konusu kapsamında gerekli kolaylığın gösterilmesini takdirlerinize arz/rica ederim.

Prof. Dr. Coşkun POLAT
Enstitü Müdürü

Ek: Araştırma İzin Talebi Samet HAMLI

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
Kayıt Sayısı
Kayıt Tarihi 25-01-22
HAVALE EDİLECEK YER
ARAŞTIRMA GELİŞTİRME ŞUBESİ

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu : FM29-TGY2-8PEP
Belge Doğrulama Adresi : https://ebyssorgu.karatekin.edu.tr

Adres: Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörlük Ek Hizmet Binası Yeni Mahalle 15 Temmuz Şehitler Bulvarı No:10 Pk:18200 Merkez / Çankırı
Telefon No : 0 376 213 26 26 Fax No :
İnternet Adresi :
Bilgi İçin : Burca Barış BAYRAMOĞLU
Bilgisayar İşletmeni

EK-5.Araştırma İzin Oluru (Çankırı Valilik Makamı)

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-57270673-605.01-42074696 26/01/2022
Konu : Araştırma İzni (Samet HAMLI)

VALİLİK MAKAMINA

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı 198311053 numaralı öğrencisi Samet HAMLI'nın "İlkokullarda Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Kaldırılmasının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirmesi" adlı tez çalışmasında kullanacağı veri toplama aracı müdürlüğümüz araştırma izinleri inceleme komisyonu tarafından incelenmiştir. Çalışmanın müdürlüğümüze bağlı il geneli tüm resmi/özel ilkokul idarelerinin uygun gördüğü şekilde yapılması müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Muammer ÖZTÜRK
İl Millî Eğitim Müdürü

EK:
1.Komisyon İnceleme Raporu
2.Görüşme Formu ve Ekleri

OLUR
Mehmet Zahid UZUN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
: Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys
ın No : Bilgi için:
ta: Unvan : Öğretmen
dresi : meb@hs01.kep.tr İnternet Adresi: Faks:
Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. http://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 6f57-38aa-3de5-ae08-3266 kodu ile teyit edilebilir.

EK-6.Araştırma İzni Dağıtım Yazısı (Çankırı İl Milli Eğitim Müdürlüğü)

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-57270673-605.01-42131668 26.01.2022
Konu : Araştırma Uygulama İzni (Samet HAMLI)

DAĞITIM YERLERİNE

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı öğrencisi Samet HAMLI'ın yürüttüğü "İlkokullarda Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Kaldırılmasının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışması Makam Oluru ile uygun görülmüştür. Bu kapsamda araştırmacının kullanacağı veri toplama aracının müdürlüğümüze bağlı İl geneli resmi/özel ilkokullarda görev yapan öğretmenlerimize, okul idarelerinin uygun gördüğü ders dışı saatlerde uygulanması hususundaki makam oluru yazımız ekinde sunulmuştur.

Gereğini arz ve rica ederim.

Muammer ÖZTÜRK
İl Millî Eğitim Müdürü

EK:
1.Makam Oluru
2.Araştırma Çalışması ve Ekleri

Dağıtım:
-Çankırı Karatekin Üniversitesi
-Tüm Resmi/Özel İlkokul Kurum Müd.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys
Bilgi için:
Unvan : Öğretmen
İnternet Adresi: Faks:
Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. http://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 0dd5-89e6-3c27-89a5-8e06 kodu ile teyit edilebilir.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

ORCID	0000-0001-5430-3726
Adı Soyadı	Samet HAMLI
Doğum Yeri	Samsun
Doğum Tarihi	18/01/1984

LİSANSEĞİTİMBİLGİLERİ

Üniversite	Samsun 19 Mayıs Üniversitesi
Fakülte	Eğitim Fakültesi
Bölüm	Sınıf Öğretmenliği

YÜKSEK LİSANS EĞİTİM BİLGİLERİ

Üniversite	Karatekin Üniversitesi
Enstitü	Sosyal Bilimler Enstitüsü
AnabilimDalı	Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

YABANCI DİL BİLGİSİ

İngilizce	YDS (…..)YÖKDİL(….)TOEFL(….)EILTS (….)
…	

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurum	Çankırı Adnan Menderes İlkokulu
Görevi/Pozisyonu	Okul Müdürü
Tecrübe Süresi	15 yıl

KATILDIĞI

Kurslar	1-Fatih Projesi BTnin ve İnternetin Bilinçli ve Güvenli Kullanımı Kursu 2-Sunum Teknikleri Kursu 3-Soruşturma Teknikleri Kursu 4-Çalışanların Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Kursu 5-Özel Yetenekliler Destek Eğitim Odası Farkındalık Kursu 6-HEM Öğretmen, Usta Öğretici Oryantasyon Kursu

	7-FATİH Projesi EBA V Sınıf Kursu 8-FATİH Projesi Etkileşimli Sınıf Yönetimi Kursu 9-Kapsayıcı Eğitim Yöneticilerin Eğitici Eğitimi Kursu 10-KBS Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi Kursu 11-Yangın Eğitimi Kursu 12-Doküman Yönetim Sistemi Kullanıcı Uygulamalı Eğitim Kursu 13-Okul Aile İşbirliği Geliştirme Programı Eğitici Eğitimi Kursu 14-Müze Eğitimi Kursu 15-Zeka Oyunları 1 Uzaktan Eğitimi Kursu 16-Bilgi İşlemsel Düşünme Becerisinin Disiplinlerarası Yaklaşım ile Öğretimi Uzaktan Eğitim Kursu 17-Osmanlı Türkçesi Uzaktan Eğitim (TemelSeviye) Kursu 18-Masal Anlatıcılığı Uzaktan Eğitim Kursu 19-Uzaktan Öğretimde Dijital Dönüşüm Eğitimi Kursu 20-Dijital GirişimciliğinTemelleri Kursu 21-Okul Tabanlı Afet Eğitimi Kursu 22-Birleştirilmiş Sınıflı Köy Okullarında Görev Yapan Öğretmenlere Yönelik Uzaktan Mesleki Gelişim Kursu 23-Robotik ve Kodlama (Temel Düzey) Eğitimi Kursu 24-Uzaktan Eğitim Sürecinde, Tasarım ve Yönetim Becerilerinin Geliştirilmesi Kursu 25-eTwinning ile Teknolojik ve Pedagojik Yenilik Kursu
Projeler	1-Çocuğum Oyunla Büyüyorum (I ‘m Growing Up With a Game.) 2-Doğadan Gelen Renkler 3-Artist For a Day 4-The Power of Steam 5-Gelecek Dijitalde, Dijital Bizde. 6-Farkında Mısın? (Do You Realize?) 7-Use of Creative Drama in Classes

İLETİŞİM

Adres	Merkez/ÇANKIRI
E-mail	samethamli@hotmail.com